

در مسیر تعالیٰ

شرحی مختصر بر شاخص‌های انتخاب برگزیدگان در
اولین دوره جشنواره اعطای تندیس نیکوکاری

فهرست

۱	پیشگفتار
۳	شاخص‌های ارزیابی تعالی شکل‌های خیریه
۵	ساختار و الگوی راهبری و مدیریت شکل
۷	شفافیت و پاسخگویی
۱۰	تامین مالی مطلوب
۱۱	انضباط مالی
۱۴	تخصص‌گرایی و رویکرد حرفه‌ای در ارائه خدمات
۱۶	اثربخشی خدمات
۱۸	توان ایجاد حرکت جمعی
۲۰	همکاری و ارتباطات برون سازمانی
۲۲	اعتبار و سرمایه اجتماعی
۲۴	مدیریت مطلوب کارکنان
۲۶	سازماندهی داوطلبان
۲۹	کارگروه علمی و ارزیابی
۳۰	دبیرخانه علمی و ارزیابی
۳۳	کارگروه اجرایی
	مؤسسات منتخب اولین دوره جشنواره ملی اعطای تندیس نیکوکاری در
۳۵	سطح ملی
۳۷	مؤسسه خیریه نگار صبح رویش (حوزه: خدماتی و حمایتی)
۳۸	بنیاد کودک (حوزه: خدماتی و حمایتی)
۳۹	مؤسسه خیریه مهرآفرین (حوزه: خدماتی و حمایتی)
۴۱	مؤسسه خیریه کهریزک (حوزه: خدماتی و حمایتی)
۴۲	انجمن خیریه اتیسم ایران (حوزه: خدماتی و حمایتی)
۴۳	مؤسسه خیریه عترت فاطمی (حوزه: خدماتی و حمایتی)

فهرست

- مؤسسه خیریه ابتکار و توسعه نوید (حوزه: توسعه زیست بوم نیکوکاری) ----- ۴۵
- بنیاد همدلان آینده نگر ایران (حوزه: توسعه زیست بوم نیکوکاری) ----- ۴۶
- مؤسسه خیریه مهر گیتی (حوزه: عمران و آبادانی) ----- ۴۷
- مؤسسات منتخب اولین دوره جشنواره ملی اعطای تندیس نیکوکاری در**
- سطح استانی** ----- ۴۹
- جمعیت طلوع بی نشان ها (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۱
- مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۲
- بنیاد نیکوکاران راه آسمان (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۳
- انجمن خیریه یاس کرمان (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۵
- انجمن مددکاری امام زمان (عج) (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۶
- مؤسسه خیریه ثامن الحجج کرمان (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۷
- مؤسسه خیریه رفاه کودک و نوجوان ارومیه (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۵۹
- مؤسسه خیریه بهشت امام رضا(ع) (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۶۰
- مجمع خیرین سلامت اصفهان امام هادی(ع) (حوزه: عمران و آبادانی) ----- ۶۱
- بنیاد خیریه موج مهربانی (حوزه: عمران و آبادانی) ----- ۶۳
- مؤسسات منتخب اولین دوره جشنواره ملی اعطای تندیس نیکوکاری در**
- سطح شهرستانی** ----- ۶۵
- جامعه نایبایان و کم بینایان کاشان (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۶۷
- مؤسسه خیریه توانبخشی همدم فتح المبین (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۶۸
- مؤسسه خیریه کارآفرینان آرای شمیران (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۶۹
- مؤسسه خیریه ایتم الغدير بروجرد (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۷۱
- انجمن حمایت از بیماران مبتلا به سرطان آراین (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۷۲
- مؤسسه خیریه حمایت از بیماران آسیب نخاعی اراک (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۷۳
- مؤسسه آوای روشنائی چابهار (حوزه: خدماتی و حمایتی) ----- ۷۵
- مؤسسه خیریه امام حسین(ع) (حوزه: عمران و آبادانی) ----- ۷۶

با رشد و توسعه جوامع و افزایش پیچیدگی‌های اجتماعی و اقتصادی، نقش مؤسسات خیریه و تشکلهای اجتماعی به‌عنوان نهادهایی که برای بهبود وضعیت جامعه فعالیت می‌کنند، بیش از پیش اهمیت یافته است. این نهادها با بهره‌گیری از منابع انسانی، مالی و فکری موجود، سعی دارند تا به نیازهای متنوع و گسترده جامعه پاسخ دهند و در جهت کاهش فقر، نابرابری و ارتقاء سطح زندگی افراد تلاش کنند.

در سال‌های اخیر، با گسترش و تنوع مؤسسات خیریه و تشکلهای اجتماعی، ضرورت ایجاد یک چارچوب منسجم و دقیق برای ارزیابی و سنجش عملکرد این نهادها بیش از پیش احساس شده است. در واقع، تشکلهای اجتماعی و خیریه‌ها به‌عنوان ارکان مهم در جامعه مدنی، برای دستیابی به اهداف خود و ارتقای سطح خدمات‌دهی به جامعه هدف، نیازمند معیارهای شفاف و استاندارد هستند که نه تنها فرآیندهای داخلی آنها را بهبود بخشد، بلکه اعتماد عمومی و خیرین را نیز جلب کند. این شاخص‌ها به تشکلهای کمک می‌کنند تا به‌طور مستمر مسیر تعالی و پیشرفت را طی کنند و اهداف خود را به شکلی کارآمد و مؤثر دنبال نمایند. از سوی دیگر، این معیارها و استانداردها، باعث می‌شوند که نیکوکاران و حامیان مالی از نحوه تخصیص منابع و میزان اثربخشی آن در راستای اهداف اجتماعی اطمینان حاصل کنند. جشنواره ملی اعطای تندیس نیکوکاری با هدف معرفی و تقدیر از تشکلهای خیریه برتر در سطوح ملی، استانی و شهرستانی و در حوزه‌های خدماتی و حمایتی، عمران و آبادانی، و توسعه زیست‌بوم طراحی شده است. این جشنواره با هدف شناسایی و تقدیر از مؤسسات خیریه‌ای که در این

زمینه‌ها توانسته‌اند به موفقیت‌های چشمگیر دست یابند، به تشویق و ترغیب دیگر مؤسسات برای ارتقای کیفیت خدمات و افزایش اثربخشی فعالیت‌ها کمک می‌کند. در این کتابچه، به معرفی شاخص‌ها و معیارهایی که براساس آن‌ها تشکّل‌ها ارزیابی و برگزیده شده‌اند، پرداخته شده است. این شاخص‌ها نه تنها به عنوان مبنای ارزیابی عملکرد مؤسسات خیریه برتر در نظر گرفته می‌شوند، بلکه به عنوان الگویی برای سایر تشکّل‌ها نیز عمل کرده و به ارتقای کیفیت خدمات اجتماعی در کشور کمک می‌کنند.

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

ساختار و الگوی راهبری و مدیریت تشکل

در دنیای پیچیده امروز، مؤسسات خیریه به‌ویژه آن‌هایی که به‌طور مستقیم با افراد نیازمند و مشکلات اجتماعی در ارتباط هستند، نیازمند مدیریتی کارآمد و موثر هستند تا بتوانند اهداف خود را به درستی پیگیری کرده و خدمات بهتری ارائه نمایند.

مدیریت اثربخش تشکل‌های اجتماعی مستلزم وجود مدیرانی توانمند و دغدغه‌مند است که زمان کافی برای توسعه تشکل اختصاص می‌دهند. این مدیران، که شامل اعضای هیئت‌امنا، هیئت مدیره و مدیرعامل می‌شوند، علاوه بر برخورداری از دانش و تجربه تخصصی، نیازمند مجموعه‌ای از قابلیت‌های کلیدی هستند تا بتوانند در راستای تحقق اهداف سازمانی و توسعه تشکل، عملکرد مطلوبی داشته باشند. نخست، توانایی برقراری ارتباطات مؤثر با طیف وسیعی از ذینفعان، از جمله اعضای تشکل، نهادهای دولتی، سازمان‌های مردم‌نهاد و حامیان مالی است. این تعاملات سازنده، زمینه را برای جلب حمایت‌های گوناگون، تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری و ایجاد فرصت‌های همکاری مشترک فراهم می‌سازد. دوم، توانمندی در تأمین منابع مالی پایدار، از طریق سازوکارهای متنوعی نظیر جذب حمایت‌های دولتی، مشارکت‌های مردمی و جلب منابع از حامیان مالی، برای تضمین پایداری و رشد فعالیت‌های تشکل است. تأمین مالی مناسب، امکان توسعه خدمات و گسترش دامنه فعالیت‌های تشکل را میسر می‌سازد. سوم، توسعه زیرساخت‌های مناسب، اعم از زیرساخت‌های فیزیکی (مانند فضاهای کاری و تجهیزات) و زیرساخت‌های دیجیتال (مانند سیستم‌های فناوری اطلاعات و فرآیندهای مدیریتی)، نقش تعیین‌کننده‌ای در ارتقای کیفیت خدمات و

افزایش کارایی سازمانی ایفا می‌کند. چهارم، هیئت امنا و هیئت مدیره باید با تحلیل دقیق نیازهای جامعه هدف و پیش‌بینی روندهای اجتماعی و اقتصادی، استراتژی‌های مؤثری را برای توسعه و بهبود خدمات تدوین نمایند. طراحی و اجرای برنامه‌های نوآورانه و بهره‌گیری از رویکردهای نوین، از جمله وظایف محوری این ارکان مدیریتی محسوب می‌شود.

علاوه بر هیئت امنا و هیئت مدیره مؤثر، وجود ساختار سازمانی متناسب با نیازهای عملیاتی تشکلی امری حیاتی است. ساختار سازمانی باید به گونه‌ای طراحی شود که امکان اجرای استراتژی‌ها و اهداف تشکلی را به‌طور مؤثر فراهم آورد. این ساختار باید انعطاف‌پذیر، شفاف و متناسب با میزان پیچیدگی و ابعاد فعالیت‌های تشکلی باشد، تا بتواند چالش‌ها و تغییرات محیطی را به‌خوبی مدیریت کند.

یکی از ویژگی‌های مهم ساختار سازمانی مناسب، انطباق آن با نیازهای عملیاتی است. به عبارت دیگر، ساختار باید به گونه‌ای تنظیم شود که تمام واحدها و بخش‌های تشکلی بتوانند به‌طور هماهنگ با یکدیگر کار کنند و منابع به‌طور مؤثر تخصیص یابند. اگر ساختار سازمانی پیچیده یا نامتناسب با نیازهای عملیاتی باشد، ممکن است فرآیندهای تصمیم‌گیری کند و منابع به‌طور ناکارآمد مصرف شوند.

از دیگر الزامات مهم در راهبری و مدیریت تشکلی‌های اجتماعی، اشراف به قوانین و مقررات و همچنین فرصت‌ها و ظرفیت‌های قانونی است. تشکلی‌ها باید به‌طور کامل از حقوق و امکانات قانونی خود آگاه باشند تا بتوانند از آن‌ها برای توسعه خدمات و تأثیرگذاری بهتر استفاده کنند. آگاهی از ظرفیت‌های قانونی می‌تواند به تشکلی کمک کند تا علاوه بر تطابق فعالیت‌های تشکلی با

شاخص‌های ارزیابی تعالی شکل‌های خیریه

قوانین و مقررات، بهره‌برداری بهینه از فرصت‌ها و منابع در دسترس نیز تحقق یابد.

نکته مهم دیگری که لازم است در شکل‌های اجتماعی مورد توجه قرار گیرد، بهره‌ور بودن فعالیت‌ها و بالا نبودن هزینه‌های ستادی و سربار است. کاهش هزینه‌های غیرضروری موجب افزایش بهره‌وری و پایداری مالی تشکل می‌شود و امکان اختصاص منابع بیشتر برای انجام پروژه‌ها و فعالیت‌های اصلی مؤسسه میسر خواهد شد. از جمله وظایف مهم هیئت مدیره، نظارت بر هزینه‌های ستادی و تلاش در جهت کاهش این هزینه‌هاست. به صورت کلی نسبت مطلوب هزینه‌های ستادی به کل هزینه‌ها بین ۱۵ تا ۳۰ درصد شناخته می‌شود که البته متناسب با حوزه فعالیت تشکل این نسبت متفاوت خواهد بود.

شفافیت و پاسخگویی

از آنجا که یک تشکل خیریه، در جهت خیر عمومی فعالیت می‌کند، یکی از مولفه‌های اصلی که باید مورد توجه قرار دهد، پاسخگویی عمومی است. این موضوع به این معناست که تشکل باید به ذینفعان مختلف شامل خیرین و حامیان مالی، اعضا، شرکا، افرادی که به آن‌ها خدمت می‌کنند، جامعه‌ای که در آن فعالیت دارند و همچنین سایر تشکل‌های اجتماعی و مؤسسات خیریه پاسخگو باشد. هر یک از این ذینفعان انتظارات متفاوتی دارند. خیرین و حامیان مالی انتظار دارند که منابع اهدایی برای هدف مورد نظر استفاده شود، به خوبی مدیریت شود و برای رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده به کار رود. افرادی که تشکل به آن‌ها خدمت می‌کند انتظار دارند نیازهایشان برآورده شود و با احترام با آن‌ها رفتار شود. شرکا انتظار صداقت و عمل به تعهدات دارند و این موارد تنها چند نمونه از مسئولیت‌هایی است که یک تشکل نسبت

به جامعه پیرامونی خود دارد. به صورت کلی می‌توان گفت که هر تشکل اجتماعی موظف است با ذینفعان مختلف خود در ارتباط باشد، به آن‌ها گوش دهد و در برابر موارد زیر مسئولیت‌پذیر باشد:

مأموریت: مأموریت یک تشکل خیریه، دلیل وجودی آن است و در واقع وعده عمومی‌ای به جامعه در مورد کاری است که تشکل انجام می‌دهد و تغییری که می‌خواهد در جهان ایجاد کند. تشکل با پایبندی به مأموریت خود، وعده‌اش به عموم را حفظ می‌کند.

نتایج: انجام پروژه‌ها و فعالیت‌های مختلف کافی نیست. یک سازمان غیرانتفاعی باید نتایج ملموسی در بهبود زندگی افرادی که به آن‌ها خدمت می‌کند، به دست آورد.

راهبری مطلوب: تشکل خیریه باید دارای یک هیئت مدیره داوطلب باشد که مجموعه را به صورت اخلاقی و مؤثر مدیریت کند. راهبری، مجموعه‌ای از فعالیت‌هاست که از طریق آن هیئت مدیره، جهت‌دهی و نظارت بر سازمان و فعالیت‌های آن را انجام می‌دهد.

مسئولیت مالی: تشکل باید اطمینان حاصل کند که کمک‌های دریافتی، برای پیشبرد مأموریت استفاده می‌شود و نه برای منافع شخصی افراد خاص. هیئت مدیره در نقش حکمرانی خود، نظارت بر امور مالی تشکل را بر عهده دارد.

اما سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که تشکل خیریه چگونه می‌تواند پاسخگو باشد؟ اغلب، تشکل‌ها، فقط به حامیان مالی و خیرین خود پاسخگو هستند اما لزوماً در قبال جامعه پاسخگو نیستند. در واقع حامیان و خیرین، از تشکل، گزارش فعالیت و همچنین گزارش‌های مالی را مطالبه می‌کنند، دولت و سازمان‌های مرتبط نیز الزاماتی در ارائه گزارش‌های مالی

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

و عملکردی دارند، اما ارائه گزارش به عموم مخاطبین و ذی‌نفعان نیازمند حرکتی درون‌زاست. برگزاری جلسات عمومی، انجام نظرسنجی‌ها و نوشتن گزارش‌های سالانه، خبرنامه‌ها و سایر اشکال ارتباطی برخی از راهکارهایی است که تشکلهای خود را در معرض قضاوت عموم قرار می‌دهند تا به نحوی بازخوردهایی دریافت کنند و در قبال فعالیت‌های خود پاسخگو باشند. از این رو پاسخگویی ارتباط تنگاتنگی با شفافیت دارد. وقتی چیزی شفاف است، می‌توانید از میان آن ببینید. تشکلهای اجتماعی باید به همین شکل عمل کنند. ذینفعان باید بتوانند به درون مجموعه نگاه کنند و بفهمند که برنامه‌های آن چگونه اجرا می‌شوند، بودجه‌ها چگونه استفاده می‌شوند و تصمیم‌ها چگونه گرفته می‌شوند. یک تشکل اجتماعی با ارائه اطلاعات به موقع و دقیق درباره فعالیت‌ها، امور مالی، سیاست‌ها، رویه‌ها و تصمیمات خود، شفافیت را رعایت می‌کند. با شفاف بودن، فرصتهایی برای یادگیری و بهبود کار تشکل ایجاد می‌شود. وقتی دیگران اطلاعاتی درباره فعالیت‌های تشکل داشته باشند، می‌توانند ایده‌هایی برای بهبود ارائه دهند.

برخی از مهم‌ترین مواردی که لازم است تشکلهای اجتماعی، اطلاع‌رسانی کنند، عبارتند از:

- فعالیت‌ها، پروژه‌ها و اقدامات مؤسسه
- گزارش‌های مالی دقیق (در مورد تشکلهای بزرگ، صورت‌های مالی حسابرسی شده)
- اسامی اعضای کلیدی شامل اعضای هیئت مدیره، هیئت امنا، مدیرعامل، مدیر اجرایی یا مدیر مسئول و سایر مدیران و مجریان
- اطلاعات ثبتی و رسمی مؤسسه (پروانه فعالیت معتبر، اساسنامه و ...)

- چارچوب جذب داوطلب و فرصت‌های همکاری
- کانال‌های ارتباطی مؤسسه (شماره تماس، آدرس، شماره حساب و ...)
- ...

تأمین مالی مطلوب

تأمین منابع مالی و مدیریت صحیح آن‌ها از جمله ارکان پایداری تشکلهای اجتماعی به شمار می‌رود. نخستین نکته‌ی حائز اهمیت در تأمین منابع مالی، توجه به تنوع منابع مالی است. اتکا به یک منبع واحد، نظیر حمایت‌های دولتی یا خیرین خاص، می‌تواند تشکل را در معرض مخاطرات مالی قرار دهد. بنابراین، تشکلهای می‌بایست در جستجوی منابع مالی متنوع، از جمله خیرین کلان و خرد، منابع مسئولیت اجتماعی شرکتی، کمک‌های دولتی و حتی منابع برون‌مرزی باشند. این تنوع، تشکلهای را در برابر نوسانات ناگهانی در منابع مالی، مقاوم‌تر ساخته و امکان تداوم فعالیت‌ها را در هر شرایطی فراهم می‌آورد.

علاوه بر تنوع، توجه به مولدسازی و پایدارسازی منابع نیز از اهمیت زیادی برخوردار است. تشکلهای باید به نحوی برنامه‌ریزی کنند که منابع مالی به صورت مستمر و پایدار تأمین شوند. در کنار این موارد، بهره‌گیری از روش‌های نوآورانه در تأمین منابع مالی نیز امری ضروری است. روش‌هایی همچون تأمین مالی جمعی، استفاده از فناوری‌های نوین برای جذب کمک‌ها، یا حتی برنامه‌های مبتنی بر اعضای داوطلب و حامیان مالی، می‌تواند منابع جدیدی را وارد چرخه‌ی تأمین مالی تشکلهای سازند.

موضوع دیگری که در حوزه منابع مالی لازم است مورد توجه قرار گیرد، توجه به حفظ و نگهداشت حامیان مالی و خیرین است. برای دستیابی تشکلهای به منابع مالی مستمر، برقراری روابط بلندمدت و مبتنی بر اعتماد با حامیان مالی،

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

امری اجتناب‌ناپذیر است. این مهم، از طریق شفافیت در نحوه‌ی مصرف منابع، گزارش دهی مستمر و نمایان ساختن تأثیرات ملموس فعالیت‌ها بر جامعه، میسر می‌گردد. هنگامی که حامیان مالی و خیرین از نتایج مساعدت‌های خود آگاه گردند و احساس کنند که مشارکت‌های ایشان در مسیر صحیحی هدایت می‌شود، انگیزه‌ی بیشتری برای تداوم حمایت خواهند داشت.

در مجموع، کامیابی و پایداری تشکلهای اجتماعی، مستلزم اتخاذ راهبردهای جامع و مدون در عرصه‌ی تأمین منابع مالی، تنوع‌بخشی به منابع، مولدسازی و پایدارسازی آنها، بهره‌گیری از رویکردهای نوآورانه و حفظ و توسعه‌ی روابط با حامیان مالی است. این رویکرد جامع، ضمن افزایش تاب‌آوری مالی تشکلهای، به آنها امکان می‌دهد تا با تمرکز بر تحقق اهداف اجتماعی خود، نقش مؤثرتری در توسعه‌ی جامعه ایفا نمایند.

انضباط مالی

انضباط مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل در مدیریت تشکلهای خیریه و اجتماعی است. از آنجا که بیشتر منابع مالی این تشکلهای از کمک‌های نیکوکاران و حامیان مالی تأمین می‌شود، مدیریت درست و شفاف این منابع اهمیت زیادی دارد. مدیریت مالی مناسب به تشکلهای کمک می‌کند تا به تعهدات مالی خود عمل کنند و دچار مشکلات مالی نشوند. این مؤسسات معمولاً با نوسان و عدم قطعیت در دریافت منابع مالی و بودجه‌ی محدود مواجه‌اند. در چنین شرایطی، رعایت انضباط مالی باعث می‌شود منابع به درستی هزینه شوند، برای هزینه‌ها برنامه‌ریزی شود و فعالیت‌ها در بلندمدت ادامه پیدا کند. این کار می‌تواند شامل کنار گذاشتن بخشی از منابع برای هزینه‌های پیش‌بینی نشده یا پس‌انداز برای مواقعی باشد که کمک‌های مالی

دیر می‌رسند یا کاهش می‌یابند. استفاده از روش‌های صحیح مدیریت مالی، مانند بودجه‌بندی دقیق، پیش‌بینی درست هزینه‌ها و مدیریت جریان نقدینگی، برای ادامه‌ی فعالیت این تشکلات ضروری است.

موارد زیر از جمله نکات مهم در زمینه انضباط مالی هستند که تشکلات اجتماعی باید به آن‌ها توجه کنند:

تهیه صورت‌های مالی: تشکلات خیریه باید به طور منظم صورت‌های مالی خود را تهیه و منتشر کنند. این صورت‌ها شامل ترازنامه، صورت سود و زیان و صورت جریان‌های نقدی است. تهیه منظم این صورت‌ها به شفافیت مالی و ارزیابی عملکرد مالی سازمان کمک می‌کند.

حسابرسی مالی: طبق ماده ۲۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم، مؤسساتی که درآمد و دارایی آن‌ها از سطح مشخصی بالاتر باشد، موظفند صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران را ارائه دهند.

انطباق درآمد و هزینه: یکی دیگر از معیارهای انضباط مالی، تطابق دقیق درآمدها و هزینه‌هاست. تشکلات باید نشان دهند که چگونه درآمدهای جمع‌آوری شده صرف اهداف تعیین شده می‌شود و از هرگونه اسراف یا هزینه غیرضروری پرهیز شده است.

گزارش‌دهی منظم به نهادهای ناظر: تشکلات خیریه موظفند تمام تکالیف قانونی خود، از جمله ارائه گزارش‌های فصلی و سالانه، اظهارنامه و گزارش ناظر مالیاتی را انجام دهند.

مدیریت نقدینگی: مدیریت نقدینگی نیز جنبه‌ی مهمی از انضباط مالی است. تشکلات خیریه باید برنامه‌ریزی دقیقی برای مدیریت جریان‌های

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

نقدی خود داشته باشند تا در مواقع لزوم، منابع مالی کافی برای اجرای پروژه‌های خود را در اختیار داشته باشند.

پایش و ارزیابی مستمر: پایش و ارزیابی مداوم عملکرد مالی تشکلهای از دیگر معیارهای مهم انضباط مالی است. این شامل بررسی دوره‌ای صورت‌های مالی، ارزیابی نتایج حسابرسی و اجرای توصیه‌های حسابرسان می‌شود.

بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی مالی: بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی مالی نیز از جنبه‌های حیاتی انضباط مالی است. تشکلهای خیریه باید با استفاده از بودجه‌بندی دقیق و جامع، منابع مالی خود را به طور مؤثر مدیریت کنند. برنامه‌ریزی مالی باید شامل پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها، تخصیص منابع به پروژه‌ها و فعالیت‌های مختلف و ارزیابی مستمر عملکرد مالی در مقایسه با بودجه باشد.

مدیریت دارایی‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها: تشکلهای خیریه باید دارایی‌های خود را به طور کارآمد مدیریت کنند تا منابع مالی خود را افزایش دهند و از آنها برای تحقق اهداف خود استفاده کنند. این شامل سرمایه‌گذاری در دارایی‌های مولد درآمد، مدیریت صحیح دارایی‌های ثابت و جاری و تدوین استراتژی‌های مالی برای حفظ و افزایش ارزش دارایی‌ها می‌شود.

مقابله با فساد مالی و سوءاستفاده: مقابله با فساد مالی و سوءاستفاده از منابع، جنبه‌ی مهم دیگری از انضباط مالی در تشکلهای خیریه است. تشکلهای باید سیستم‌های کنترلی و نظارتی قوی داشته باشند تا از هرگونه سوءاستفاده یا تخلف مالی جلوگیری کنند. این شامل اجرای سیستم‌های حسابداری دقیق، انجام حسابرسی‌های داخلی و خارجی منظم و تقویت فرهنگ سازمانی مبتنی بر شفافیت و پاسخگویی می‌شود.

اهمیت آموزش و توانمندسازی مالی: تشکل‌های خیریه باید کارکنان و مدیران خود را در زمینه مالی آموزش و توانمند کنند. این آموزش‌ها می‌تواند شامل مباحثی مانند اصول حسابداری، مدیریت مالی، بودجه‌بندی و گزارش‌دهی مالی باشد. توانمندسازی مالی کارکنان به تشکل‌ها کمک می‌کند تا با چالش‌های مالی به شکل بهتری روبرو شوند و مدیریت مالی مؤثرتری داشته باشند.

بررسی و به‌روزرسانی منظم سیاست‌های مالی: تشکل‌های خیریه باید سیاست‌های مالی خود را به طور منظم بررسی و به‌روزرسانی کنند تا با تغییرات محیطی و مالی سازگار شوند. این شامل ارزیابی مستمر عملکرد مالی، بازنگری سیاست‌های مالی و اجرای تغییرات لازم برای بهبود مدیریت مالی است. بررسی و به‌روزرسانی منظم سیاست‌های مالی به تشکل‌ها کمک می‌کند تا با چالش‌های مالی به شکل بهتری روبرو شوند و مدیریت مالی مؤثرتری داشته باشند.

انضباط مالی نه تنها یک الزام قانونی، بلکه یک ضرورت اخلاقی و مدیریتی در تشکل‌های خیریه و اجتماعی است. تشکل‌هایی که این انضباط را به خوبی رعایت کنند، در جذب حمایت‌های مالی و اجرای پروژه‌های خیرخواهانه موفق‌تر خواهند بود. در ایران، با توجه به نیاز به افزایش اعتماد عمومی به تشکل‌های خیریه، اهمیت انضباط مالی بیش از پیش آشکار می‌شود.

تخصص‌گرایی و رویکرد حرفه‌ای در ارائه خدمات

فعالیت حرفه‌ای و ارائه خدمات تخصصی در تشکل‌های اجتماعی و مؤسسات خیریه از اهمیت بسیاری برخوردار است. برای تحقق این موضوع، برخی از مهم‌ترین مواردی که لازم است مدیران تشکل به آن توجه نمایند عبارتند از:

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

استفاده از افراد متخصص: یکی از اصول اساسی در ارائه خدمات حرفه‌ای، بهره‌گیری از تخصص و دانش کارشناسان مربوطه است. در حوزه‌های مختلفی مانند بهداشت، آموزش، مشاوره روانشناسی، و حقوقی، حضور افراد متخصص ضروری است تا خدمات ارائه شده به بهترین شکل ممکن انجام شود. این افراد با داشتن دانش تخصصی و تجربیات کاری می‌توانند راه‌حل‌های مناسب‌تری برای مشکلات جامعه هدف ارائه دهند.

اشراف به مسائل و نیازهای واقعی جامعه هدف: درک دقیق نیازها و مشکلات جامعه هدف، یکی از پیش‌نیازهای ارائه خدمات موثر است. این امر نیازمند انجام تحقیقات میدانی، مصاحبه با دریافت‌کنندگان خدمات و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده است. با شناخت دقیق این نیازها، تشکلهای می‌توانند برنامه‌های خود را به گونه‌ای طراحی کنند که بیشترین تاثیر را داشته باشد و منابع را بهینه‌تر مصرف کنند.

بهره‌گیری از الگوهای متنوع حل مسائل: مسائل و مشکلات اجتماعی، دارای ابعاد پیچیده‌ای هستند و ارائه راهکار برای آنها نیازمند توجه به رویکردهای متنوع حل این مسائل است. استفاده از الگوهای مختلف حل مسئله، از جمله روش‌های علمی و تجربی، می‌تواند به یافتن راه‌حل‌های نوآورانه و موثر منجر شود. بهره‌گیری از تجربیات موفق دیگر سازمان‌ها نیز می‌تواند در این زمینه مفید باشد.

توجه به حفظ کرامت انسانی خدمت‌گیرندگان: در ارائه خدمات، حفظ کرامت انسانی افراد از اهمیت بالایی برخوردار است. احترام به حقوق و شأن انسان‌ها، رعایت اصول اخلاقی و حفظ حریم خصوصی آنان باید در تمامی مراحل ارائه خدمات مورد توجه قرار گیرد. این امر باعث ایجاد

اعتماد و اطمینان بین خدمت گیرندگان و سازمان می شود و رضایت مندی آنها را افزایش می دهد.

توجه به کیفیت خدمات: کیفیت خدمات نقش مهمی در رضایت مندی خدمت گیرندگان دارد. وقتی خدمات با کیفیت ارائه می شود، افراد احساس احترام و ارزشمندی می کنند. بنابراین، تشکلهای اجتماعی و مؤسسات خیریه باید به طور همزمان بر افزایش کمیت و بهبود کیفیت خدمات خود تمرکز کنند. این دو عامل مکمل یکدیگر بوده و در کنار هم می توانند به تحقق اهداف والای انسانی و اجتماعی این سازمانها کمک کنند.

اخذ مجوزهای تخصصی: در برخی حوزهها، برای ارائه خدمات به صورت قانونی و تخصصی، اخذ مجوزهای لازم از نهادهای مربوطه ضروری است. این مجوزها تضمین می کنند که خدمات ارائه شده مطابق با استانداردهای حرفه ای و قانونی بوده و از نظر کیفیت و ایمنی تایید شده اند. عدم اخذ این مجوزها می تواند منجر به مشکلات قانونی و کاهش اعتماد عمومی شود.

اثربخشی خدمات

تأثیر اجتماعی، یعنی اثرات اقدامات یک سازمان بر رفاه جامعه، محور اصلی وجود تشکلهای اجتماعی و مؤسسات خیریه است و مأموریتها، برنامهها و فعالیت های آنها را هدایت می کند. درک، اندازه گیری و بهبود تأثیر اجتماعی برای این سازمانها از جهات مختلفی از جمله پاسخگویی، پایداری، مشارکت ذینفعان و اثربخشی کلی حیاتی است. اثربخشی خدمات آنها، یعنی میزان تحقق اهداف مورد انتظار، اهمیت ویژه ای دارد.

اصل اساسی در مدیریت خدمات اجتماعی، تمرکز بر حل ریشه ای مسائل است، نه ارائه راه حل های موقت. اقدامات کوتاه مدت ممکن است نتایج مثبتی

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

داشته باشند، اما برای تغییرات پایدار، باید به ریشه‌های مسائل پرداخت. برای مثال، غذا دادن به کارتن‌خواب‌ها، نیازهای موقت آن‌ها را تأمین می‌کند، اما برای حل بی‌خانمانی، باید به علل اصلی آن مانند فقر، بیکاری، اعتیاد و مشکلات روانی توجه کرد. تشکلهای باید با تحقیق و تحلیل جامع، ریشه‌ها را شناسایی و برنامه‌های پایدار برای حل مشکلات تدوین کنند. این رویکرد، علاوه بر بهبود کیفیت زندگی، هزینه‌های اجتماعی و اقتصادی ناشی از مشکلات حل‌نشده را کاهش می‌دهد.

اندازه‌گیری تأثیر اجتماعی برای پاسخگویی به خیرین، حامیان، داوطلبان و سایر ذینفعان ضروری است. گزارش شفاف از تأثیر اجتماعی نشان می‌دهد که سازمان مسئولیت‌پذیر و پایبند به اهدافش است و اعتماد و اعتبار ایجاد می‌کند. همچنین، درک تأثیر اجتماعی به سازمان‌ها کمک می‌کند تا به‌طور مستمر برنامه‌ها و فعالیت‌های خود را بهبود بخشند و با ارزیابی نتایج، شناسایی کنند که چه چیزی کارآمد است و چه چیزی نیست. این فرآیند ارزیابی و بازخورد به آن‌ها اجازه می‌دهد استراتژی‌های خود را تصحیح و بهترین شیوه‌ها را پیاده‌سازی کنند که منجر به مداخلات مؤثرتری می‌شود.

پیامدسنجی، ابزاری مهم در ارزیابی اثربخشی خدمات تشکلهاست. این فرایند شامل ارزیابی نتایج و تأثیرات برنامه‌ها بر جامعه هدف است. با پیامدسنجی، نقاط قوت و ضعف برنامه‌ها شناسایی و اصلاحات لازم انجام می‌شود. برای پیامدسنجی مؤثر، از شاخص‌های کمی (مانند تعداد بهره‌مندان، کاهش بی‌خانمانی یا افزایش اشتغال) و کیفی (مانند رضایت افراد، تغییرات کیفیت زندگی و بهبود روابط اجتماعی) استفاده می‌شود. اصلاح برنامه‌ها بر اساس نتایج پیامدسنجی، اصلی مهم در مدیریت خدمات اجتماعی است. تشکلهای باید به‌طور مستمر برنامه‌های خود را ارزیابی و در صورت نیاز، تغییر دهند. این امر نیازمند انعطاف‌پذیری و

تطبیق با شرایط جدید است.

تأثیر اجتماعی نقش حیاتی در پایداری سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه‌ها دارد. موفقیت بلندمدت به توانایی ایجاد تغییرات پایدار در جامعه بستگی دارد. برنامه‌هایی که فقط تسکین موقت فراهم می‌کنند بدون پرداختن به مسائل زیربنایی، کمتر پایدار هستند. با اولویت‌بندی تأثیر اجتماعی، سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه‌ها می‌توانند ابتکاراتی را توسعه دهند که دارای منافع پایدار هستند. مشارکت با جامعه نیز یکی دیگر از جنبه‌های مهم تأثیر اجتماعی است و به ساختن روابط قوی‌تر کمک می‌کند و حس مالکیت و توانمندی را ایجاد می‌کند. ارزیابی تأثیر اجتماعی همچنین داده‌های ارزشمندی را فراهم می‌کند که می‌تواند برای حمایت از تغییرات سیاستی استفاده شود.

توان ایجاد حرکت جمعی

توانایی ایجاد حرکت جمعی حول مسائل مورد تمرکز، یکی از شاخص‌های کلیدی موفقیت شکل‌های اجتماعی است. این توانایی، زمینه را برای ایجاد تغییرات پایدار و مؤثر در جامعه و دستیابی به اهداف سازمانی فراهم می‌کند. حرکت‌های جمعی، که می‌توانند به شکل پویش‌های اجتماعی و جذب داوطلبان نمود پیدا کنند، فرآیندی هستند که در آن افراد و گروه‌های مختلف، هماهنگ و همسو با یک هدف مشترک تلاش می‌کنند. این حرکت‌ها، از طریق ابزارهایی مانند پویش‌های اجتماعی، رویدادهای عمومی و جذب داوطلبان، به شکل‌ها امکان می‌دهند تا تأثیرگذاری بیشتری در جامعه داشته باشند و حمایت‌های گسترده‌تری را جلب کنند.

پویش‌های اجتماعی، ابزاری قدرتمند برای جلب توجه عمومی به مسائل خاص و ترغیب افراد به مشارکت در حل آن‌ها هستند. این پویش‌ها می‌توانند

شاخص‌های ارزیابی تعالی شکل‌های خیریه

به صورت کمپین‌های آنلاین یا رویدادهای حضوری برگزار شوند. به عنوان مثال، یک تشکل فعال در زمینه حفاظت از محیط زیست، می‌تواند با برگزاری پویشی برای پاکسازی مناطق آلوده، توجه عمومی را جلب و افراد را به مشارکت ترغیب کند. این پویش‌ها، علاوه بر جلب مشارکت، به افزایش آگاهی و تغییر نگرش‌ها نسبت به مسائل اجتماعی نیز کمک می‌کند.

جذب و مدیریت داوطلبان، راه دیگری برای ایجاد حرکت جمعی است. داوطلبان، با انگیزه‌های شخصی و به صورت رایگان در فعالیت‌های تشکل‌ها مشارکت می‌کنند و حضورشان نه تنها ظرفیت اجرایی تشکل‌ها را افزایش می‌دهد، بلکه حس تعلق و مشارکت در جامعه را نیز تقویت می‌کند.

کمپین‌های آگاهی‌بخشی نیز می‌توانند به عنوان شکلی از حرکت جمعی عمل کنند. این کمپین‌ها، با تولید محتوای آموزشی، برگزاری رویدادهای عمومی و استفاده از رسانه‌های اجتماعی، به افزایش آگاهی عمومی نسبت به مسائل اجتماعی و جلب توجه رسانه‌ها و نهادهای مختلف کمک می‌کنند. به عنوان مثال، یک تشکل فعال در زمینه حقوق کودکان، می‌تواند با برگزاری کمپینی برای افزایش آگاهی عمومی نسبت به حقوق کودکان و مشکلات آن‌ها، توجه جامعه و رسانه‌ها را جلب و حمایت‌های بیشتری را جذب کند.

برای ایجاد و تقویت حرکت‌های جمعی، تشکل‌ها باید استراتژی‌های جامع و مؤثری تدوین کنند که شامل برنامه‌های جذب و مدیریت داوطلبان، برگزاری پویش‌ها و کمپین‌های آگاهی‌بخشی، ایجاد شبکه‌های ارتباطی و همکاری با نهادهای مختلف و ارائه گزارش‌های شفاف و دقیق باشد.

ایجاد حرکت‌های جمعی، مزایای متعددی برای تشکل‌ها به همراه دارد. این حرکت‌ها، با افزایش تأثیرگذاری، جلب حمایت‌های گسترده‌تر، افزایش

اعتماد عمومی، ایجاد شبکه‌های ارتباطی قوی‌تر و ارتقاء مشروعیت و اعتبار تشکله‌ها، نقش بسزایی در دستیابی به اهداف سازمانی ایفا می‌کنند. بنابراین، تشکله‌های اجتماعی باید به ایجاد و تقویت حرکت‌های جمعی توجه ویژه‌ای داشته باشند و از ابزارها و استراتژی‌های مختلف برای جلب مشارکت عمومی و افزایش تأثیرگذاری خود بهره ببرند.

همکاری و ارتباطات برون سازمانی

همکاری و ارتباطات برون سازمانی، نقشی حیاتی در بهبود عملکرد، افزایش تأثیرگذاری و دستیابی به اهداف تشکله‌های اجتماعی ایفا می‌کند. این همکاری‌ها که شامل تعامل با دولت، سایر تشکله‌ها و بخش خصوصی (کسب و کارها) می‌شود، به تشکله‌های اجتماعی، به عنوان نهادهای مدنی و غیرانتفاعی، در پاسخگویی مؤثرتر به نیازهای جامعه و اجرای پروژه‌های خیریه و اجتماعی کمک شایانی می‌کند. در واقع، توانایی این تشکله‌ها در دستیابی به اهداف و تأثیرگذاری بیشتر، تا حد زیادی به کیفیت و گستره‌ی همین همکاری‌ها و ارتباطات برون سازمانی وابسته است.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های همکاری برون سازمانی، تعامل سازنده با دولت است. دولت‌ها با در اختیار داشتن منابع مالی، اطلاعاتی و اجرایی گسترده، می‌توانند نقش حمایتی مؤثری برای تشکله‌های اجتماعی ایفا کنند. این همکاری می‌تواند به تشکله‌ها در دسترسی به منابع مالی دولتی، اطلاعات آماری و پژوهشی و همچنین تسهیل در اجرای پروژه‌ها کمک کند. از سوی دیگر، دولت نیز از این همکاری‌ها بهره‌مند می‌شود؛ زیرا تشکله‌های اجتماعی می‌توانند به عنوان بازوی اجرایی توانمند در اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های اجتماعی عمل کنند. برای مثال، همکاری دولت با تشکله‌های اجتماعی در

شاخص‌های ارزیابی تعالی‌تشکل‌های خیریه

اجرای برنامه‌هایی مانند مبارزه با فقر، ارتقاء بهداشت عمومی و آموزش کودکان محروم، نه تنها به افزایش کارایی و اثربخشی این برنامه‌ها می‌انجامد، بلکه اعتماد عمومی به دولت و تشکل‌ها را نیز تقویت می‌کند.

همکاری با سایر تشکل‌های اجتماعی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. تشکل‌ها با اشتراک‌گذاری منابع، تجربیات و دانش خود، می‌توانند ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خود را به طور چشمگیری افزایش دهند. این همکاری‌ها می‌تواند به صورت شبکه‌های تشکلی یا ائتلاف‌های موقت برای اجرای پروژه‌های خاص شکل گیرد. شبکه‌های تشکلی، با فراهم آوردن امکان بهره‌مندی از تجربیات و دانش یکدیگر و جلوگیری از تکرار اشتباهات، به رشد و توسعه‌ی تشکل‌ها کمک می‌کنند.

همکاری با بخش خصوصی و کسب‌وکارها نیز عاملی کلیدی در موفقیت تشکل‌های اجتماعی محسوب می‌شود. بخش خصوصی با در اختیار داشتن منابع مالی و تخصص‌های گوناگون، می‌تواند نقش حمایتی قابل توجهی برای تشکل‌ها ایفا کند. این همکاری می‌تواند به صورت حمایت‌های مالی، اهدای منابع و خدمات یا حتی ایجاد پروژه‌های مشترک صورت پذیرد. برای نمونه، یک شرکت بزرگ می‌تواند منابع مالی لازم برای اجرای یک پروژه خیریه را تأمین کند یا تخصص‌های فنی خود را در اختیار تشکل قرار دهد و به پیشبرد اهداف آن کمک کند.

همکاری‌های برون‌سازمانی نه تنها به تشکل‌ها در دستیابی به اهداف کوتاه‌مدت کمک می‌کند، بلکه به توسعه‌ی پایدار و بلندمدت آن‌ها نیز یاری می‌رساند. از طریق این همکاری‌ها، تشکل‌ها می‌توانند ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خود را افزایش داده، شبکه‌های ارتباطی قوی‌تری ایجاد کنند و به تأثیرگذاری بیشتری

در جامعه دست یابند. علاوه بر این، همکاری‌های برون‌سازمانی به افزایش شفافیت و پاسخگویی تشکلی‌ها نیز منجر می‌شود. وقتی تشکلی‌ها با دولت، سایر تشکلی‌ها و بخش خصوصی همکاری می‌کنند، ملزم به ارائه گزارش‌های دقیق و شفاف در مورد فعالیت‌ها و دستاوردهای خود می‌شوند. این امر، با افزایش اعتماد عمومی به تشکلی‌ها، زمینه‌ی جلب حمایت‌های بیشتر را فراهم می‌سازد. به‌عنوان مثال، تشکلی که با دولت و بخش خصوصی در اجرای یک پروژه‌ی بزرگ همکاری می‌کند، باید گزارش‌های مالی و اجرایی دقیقی ارائه دهد و نتایج پروژه را به‌طور شفاف اطلاع‌رسانی کند. این شفافیت و پاسخگویی، اعتبار تشکلی را افزایش داده و حمایت‌های بیشتری را به سوی آن جذب می‌کند.

اعتبار و سرمایه اجتماعی

اعتبار و سرمایه اجتماعی، مولفه‌ای اساسی برای موفقیت و پایداری تشکلی‌های اجتماعی و خیریه به‌شمار می‌روند. اعتبار، به معنای اعتمادی است که مردم، ذی‌نفعان و نهادهای دولتی به یک تشکلی دارند و سرمایه اجتماعی، حاصل این اعتماد و روابط سازنده‌ای است که تشکلی با جامعه برقرار می‌کند. این دو عامل، کلید جذب حمایت‌های مالی و غیرمالی، جلب مشارکت عمومی و ایجاد همکاری‌های مؤثر با سایر سازمان‌ها و نهادها هستند.

اعتماد عمومی، سنگ بنای جذب منابع مالی و غیرمالی است. وقتی مردم حامیان به‌عملکرد شفاف و مؤثر یک تشکلی اطمینان داشته باشند، با رغبت بیشتری منابع خود را، اعم از نقدی، اهدای کالا و خدمات، یا اختصاص زمان و تخصص، در اختیار آن قرار می‌دهند. این اعتماد، نه تنها به جذب کمک‌های بیشتر کمک می‌کند، بلکه پایداری و اثربخشی فعالیت‌های تشکلی را نیز تضمین می‌کند.

شاخص‌های ارزیابی تعالی‌تشکل‌های خیریه

اعتبار نزد نهادهای دولتی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. تشکل‌هایی که از اعتبار بالایی نزد دولت و نهادهای رسمی برخوردارند، به‌عنوان شرکای قابل اعتماد در اجرای پروژه‌ها و طرح‌های ملی شناخته می‌شوند و می‌توانند در جلسات مشورتی و تصمیم‌گیری‌های کلان شرکت کرده و نقش مؤثری در تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های اجتماعی ایفا کنند. این مشارکت، ضمن تقویت روابط تشکل با دولت، به افزایش تأثیرگذاری آن در جامعه نیز منجر می‌شود.

وجهه رسانه‌ای مناسب و حمایت افراد مرجع و مشهور اجتماعی، از دیگر نمودهای اعتبار و سرمایه اجتماعی هستند. برقراری روابط مثبت و سازنده با رسانه‌ها، امکان انتشار دستاوردها، جلب توجه عمومی به فعالیت‌های تشکل و افزایش شفافیت مالی و اجرایی را فراهم می‌کند. همچنین، حمایت افراد مشهور و مورد احترام جامعه، به جلب اعتماد عمومی و افزایش مشارکت مردم کمک شایانی می‌کند و اعتبار تشکل را به طرز چشمگیری ارتقا می‌دهد.

شبکه‌های همکاری قوی با سایر تشکل‌ها و سازمان‌ها نیز از مزایای اعتبار و سرمایه اجتماعی بالا است. این تعاملات، زمینه را برای اشتراک‌گذاری منابع، تبادل تجربیات و اجرای پروژه‌های مشترک فراهم می‌کنند و به تقویت سرمایه اجتماعی تشکل و افزایش تأثیرگذاری آن در جامعه کمک می‌کنند. شفافیت و پاسخگویی در قبال ذی‌نفعان، از دیگر عوامل کلیدی در ایجاد و حفظ اعتبار و سرمایه اجتماعی است. ارائه گزارش‌های مالی دقیق، اطلاع‌رسانی منظم در مورد فعالیت‌ها و دستاوردها و پاسخگویی به سوالات و نگرانی‌های ذی‌نفعان، اعتماد عمومی را افزایش می‌دهد و به بهبود عملکرد و اثربخشی تشکل کمک می‌کند.

مدیریت مطلوب کارکنان

مدیریت کارکنان در تشکلهای اجتماعی و خیریه‌ها، نقشی بنیادین در موفقیت، پایداری و تحقق اهداف این مؤسسات ایفا می‌کند. این تشکلهای که با ماهیت غیرانتفاعی خود بر خدمت به جامعه تمرکز دارند، نیازمند مدیریتی هستند که ضمن حفظ انگیزه و تعهد کارکنان، بهره‌وری و کارایی را نیز تضمین کند.

نخستین گام در مدیریت مؤثر کارکنان، انتخاب و جذب نیروی انسانی شایسته و متناسب با نیازهای تشکل و مأموریت آن است. در این راستا، انتخاب افرادی که با ارزش‌ها و اهداف تشکل همخوانی داشته و از مهارت‌ها و تجربیات لازم برای کمک به تحقق اهداف سازمان برخوردار باشند، اهمیت بسزایی دارد. فرآیند مصاحبه و گزینش نیز باید به گونه‌ای طراحی شود که توانمندی‌های فردی و تناسب آن‌ها با فرهنگ سازمانی به درستی ارزیابی گردد.

پس از جذب نیروهای مناسب، گام بعدی، آموزش و توسعه‌ی مستمر کارکنان است. تشکلهای اجتماعی باید برنامه‌های آموزشی جامع و متناسب با نیازهای کارکنان خود تدوین و اجرا کنند. این آموزش‌ها می‌تواند شامل مهارت‌های تخصصی مرتبط با وظایف شغلی، آشنایی با اصول و ارزش‌های سازمان، و توسعه‌ی مهارت‌های نرم مانند ارتباطات مؤثر، کار تیمی و حل مسئله باشد. فراهم آوردن فرصت‌های یادگیری و توسعه‌ی حرفه‌ای، به افزایش کارایی، ارتقای سطح دانش و بهبود عملکرد کارکنان منجر خواهد شد.

ایجاد محیط کاری انگیزشی، حمایتی و توأم با احترام، از دیگر عوامل حیاتی در مدیریت کارکنان است. تشکلهای اجتماعی باید فضایی را فراهم کنند که در آن کارکنان احساس ارزشمندی و تعلق داشته باشند. ارائه بازخوردهای مثبت و سازنده، ایجاد فرصت‌های پیشرفت شغلی، توجه به نیازها و انتظارات

شاخص‌های ارزیابی تعالی شکل‌های خیره‌ا

کارکنان و برقراری تعادل بین کار و زندگی شخصی آن‌ها، از جمله عواملی است که به حفظ انگیزه، افزایش رضایت شغلی و کاهش استرس‌های کاری کمک می‌کند. همچنین، ارائه امکانات رفاهی مناسب نیز می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد.

ارزیابی عملکرد کارکنان، ابزاری کارآمد در مدیریت منابع انسانی شکل‌های اجتماعی است. این ارزیابی‌ها باید به صورت منظم و بر اساس معیارهای شفاف، عینی و از پیش تعیین شده صورت گیرد. ارزیابی عملکرد نه تنها به شناسایی نقاط قوت و ضعف کارکنان کمک می‌کند، بلکه مبنایی برای تعیین نیازهای آموزشی و توسعه‌ای آنان نیز فراهم می‌سازد.

برقراری ارتباطات مؤثر، شفاف و دوسویه در سازمان، از جنبه‌های کلیدی مدیریت کارکنان در شکل‌های اجتماعی است. جریان آزاد اطلاعات و دسترسی به موقع کارکنان به اطلاعات مورد نیاز، از طریق جلسات منظم، خبرنامه‌های داخلی و استفاده از فناوری‌های نوین ارتباطی، ضروری است. همچنین، ایجاد فضایی که در آن کارکنان بتوانند نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را آزادانه مطرح کنند و در فرآیندهای تصمیم‌گیری مشارکت داشته باشند، به تقویت حس تعلق سازمانی و افزایش انگیزه آن‌ها کمک شایانی می‌کند.

توجه به مدیریت تنوع و ایجاد فضایی فراگیر و مبتنی بر احترام به تفاوت‌های فردی، از دیگر نکات مهم در مدیریت منابع انسانی شکل‌هاست. تنوع در نیروی انسانی می‌تواند به افزایش خلاقیت، نوآوری و دیدگاه‌های متنوع در سازمان منجر شود. با این حال، مدیریت مؤثر تنوع مستلزم ایجاد فرهنگ سازمانی است که در آن تفاوت‌های فردی به رسمیت شناخته شده و مورد احترام قرار گیرند. اجرای برنامه‌های آموزشی مرتبط با تنوع و شمولیت و

تدوین سیاست‌های حمایتی مناسب می‌تواند به تحقق این هدف کمک کند. در نهایت، مدیریت منابع انسانی در تشکل‌های اجتماعی باید به مسائل اخلاقی و حقوقی نیز توجه ویژه‌ای داشته باشد. رعایت اصول اخلاقی در برخورد با کارکنان، حفظ حریم خصوصی و حقوق آن‌ها و آگاهی و رعایت قوانین و مقررات مرتبط با حقوق کار، از وظایف اساسی مدیران منابع انسانی است و از بروز مشکلات حقوقی و اخلاقی جلوگیری می‌کند.

در مجموع، مدیریت کارکنان در تشکل‌های اجتماعی و خیریه‌ها نیازمند رویکردی جامع، متعادل و انسان‌محور است که در آن به جنبه‌های مختلف جذب، آموزش، ارزیابی، انگیزش، حفظ و توسعه‌ی نیروی انسانی توجه کافی شود. با اتخاذ چنین رویکردی، تشکل‌های اجتماعی نه تنها می‌توانند به اهداف و مأموریت‌های خود دست یابند، بلکه محیط کاری پویا، سازنده و رضایت‌بخشی را برای کارکنان خود فراهم می‌کنند که در آن هر فرد بتواند به بهترین نحو ممکن در راستای تحقق اهداف سازمان گام بردارد.

سازماندهی داوطلبان

داوطلبان، با صرف زمان، مهارت و از همه مهم‌تر، شور و تعهد خود، نقشی حیاتی در موفقیت تشکل‌های اجتماعی ایفا می‌کنند و نیروی محرکه‌ای برای ایجاد تغییرات مثبت در جامعه به شمار می‌روند. مدیریت اثربخش داوطلبان، با تمرکز بر جذب، آموزش، حمایت و افزایش مشارکت آنان، نقشی بنیادین در بهره‌گیری از توانمندی‌های بالقوه ایشان ایفا می‌کند و به تشکل‌ها کمک می‌کند تا از این منبع ارزشمند به بهترین شکل بهره‌مند شوند.

داوطلبان نه تنها در انجام وظایف روزمره یاری‌رسان تشکل‌ها هستند، بلکه حضورشان به افزایش شفافیت، اعتبار و بهبود کیفیت خدمات ارائه شده نیز

شاخص‌های ارزیابی تعالی تشکلهای خیریه

کمک می‌کند. حضور داوطلبان، با ایجاد ارتباط نزدیک‌تر با جوامع محلی، موجب جلب حمایت عمومی و تقویت اعتماد می‌شود. این روابط دوسویه، تشکلهای اجتماعی را در فرآیندهای تصمیم‌گیری، جذب منابع مالی و توسعه‌ی شبکه‌های حمایتی یاری می‌رساند و زمینه‌ساز پیشبرد مؤثرتر اهداف آن‌ها می‌شود.

برای مدیریت مؤثر داوطلبان، تشکلهای اجتماعی نیازمند ساختار و برنامه‌ریزی دقیقی هستند. این برنامه‌ریزی باید شامل فرایندهای مدون از جذب و آموزش گرفته تا ایجاد انگیزه و ارزیابی عملکرد باشد. هدف از این فرایندها، فراهم آوردن بستری مناسب برای هر داوطلب است تا بتواند در زمینه‌های مورد علاقه و مهارت خود، بهترین عملکرد را ارائه دهد. همچنین، وجود سازوکارهایی برای نظارت بر داوطلبان در طول همکاری و ارائه بازخوردهای سازنده ضروری است.

ایجاد انگیزه و حفظ ارتباط مستمر، از مهم‌ترین جنبه‌های مدیریت داوطلبان به شمار می‌رود. داوطلبان، به‌ویژه کسانی که به صورت بلندمدت فعالیت می‌کنند، باید احساس کنند که مشارکتشان ارزشمند است و تأثیری مستقیم بر اهداف تشکل دارد. ایجاد فرصت‌های یادگیری و رشد، ارزیابی مستمر عملکرد و ارائه بازخوردهای سازنده، ابزارهایی مؤثر برای ترغیب داوطلبان به ادامه‌ی همکاری و افزایش انگیزه‌ی آن‌هاست.

ارائه‌ی آموزش‌های لازم نیز از دیگر الزامات مدیریت داوطلبان است. این آموزش‌ها می‌تواند شامل آشنایی با مأموریت و اهداف تشکل، اصول اخلاقی و حقوقی، و همچنین مهارت‌های خاص مورد نیاز برای انجام وظایف مرتبط باشد. علاوه بر این، تشکل‌ها باید امکاناتی را فراهم کنند تا داوطلبان بتوانند

توانمندی‌های خود را در شرایط و محیط‌های مختلف به کار گیرند و در فرآیندهای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی مشارکت فعال داشته باشند.

برقراری ارتباط مؤثر و دوسویه با داوطلبان، از ابعاد حیاتی مدیریت آنهاست. تشکلهای اجتماعی باید کانال‌های ارتباطی مؤثر و در دسترس برای داوطلبان ایجاد کنند تا علاوه بر انتقال اطلاعات از تشکلهای داوطلبان، فرصتی برای دریافت بازخورد، نظرات و پیشنهادات آنها نیز فراهم شود. این نوع ارتباط نه تنها به بهبود کیفیت خدمات کمک می‌کند، بلکه موجب تقویت روابط داوطلبان با تشکلهای جامعه‌ای هدف و افزایش حس تعلق آنها می‌شود.

در نهایت، تشکلهای اجتماعی باید به شناسایی و ارزیابی نیازهای داوطلبان و تطبیق آنها با وظایف و مسئولیت‌های واگذار شده توجه ویژه‌ای داشته باشند. داوطلبان با انگیزه‌های گوناگون وارد تشکلهای می‌شوند، اما برای حفظ و افزایش مشارکت آنها، ضروری است که تجربه‌ای مثبت و مؤثر از فعالیت‌های خود کسب کنند. با مدیریت صحیح و توجه به نیازهای داوطلبان، تشکلهای اجتماعی می‌توانند از پتانسیل بالای آنها به نحو احسن بهره‌برداری کرده و تأثیرات بلندمدت و مثبتی بر تحقق اهداف خود و جامعه بگذارند.

مدیریت موفق گروه‌های داوطلب، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق، توجه به نیازهای داوطلبان و توانایی ایجاد انگیزه در آنها برای دستیابی به اهداف مشترک است. این مسئولیت‌ها بدون شک چالش‌هایی را به همراه دارند، اما با سازماندهی مؤثر، آموزش‌های مستمر و ارتباط متقابل، می‌توان از ظرفیت‌های داوطلبان به طور کامل بهره‌مند شد و پایداری و تأثیرگذاری تشکلهای اجتماعی را به میزان قابل توجهی افزایش داد.

کارگروه علمی و ارزیابی

محمد مهدی جعفری
دبیر کارگروه علمی و ارزیابی
مدیرعامل بنیاد تعالی اجتماعی زندگی

علی ملانوری
مدیر مجموعه خیرماندگار

بهمن مشکینی
پیشکسوت و صاحب نظر حوزه مشارکت اجتماعی

نبی الله عشقی ثانی
مدیرعامل شبکه ملی خیریه های حامی ایتمام

مصطفی نظری
مشاور اسبق امور خیرین معاون توسعه روستایی
ریاست جمهوری

حسام عزت آبادی پور
پژوهشگر ارشد دفتر مطالعات اجتماعی مرکز
پژوهش های مجلس شورای اسلامی

محمد رضا پویافر
عضو هیئت علمی دانشگاه جامع علوم انتظامی امین

دیر خانه علمی و ارزیابی

بنیاد خیریه و عام المنفعه تعالی اجتماعی زندگی، موسسه‌ای غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی است که با اخذ مجوز از وزارت کشور، در زمینه توسعه زیست‌بوم مشارکت اجتماعی فعالیت می‌نماید.

بنیاد تعالی اجتماعی زندگی بر این باور است که ثروت واقعی کشور نه نفت، نه اقتصاد پیشرفته و نه نیروی علمی و فناوری، بلکه ثروتی بزرگ به نام «مردم» و «سرمایه اجتماعی» است و راه حل کارگشا در حل مسائل کشور، تکیه بر این ثروت ملی و مهیاسازی زیست‌بوم مشارکت مردمی است.

از این رو این بنیاد به پشتوانه بیش از هفده سال پژوهش و بررسی ابعاد مختلف زیست‌بوم مشارکت اجتماعی و با تکیه بر تجربیات موفق داخلی و خارجی در حوزه مشارکت‌های مردمی، مأموریت خود را کمک به توسعه بخش اجتماعی و ارتقای زیست‌بوم مشارکت اجتماعی کشور، قرار داده است و در تلاش است با تاثیرگذاری بر سیاست‌ها و قوانین، توان‌افزایی بازیگران این عرصه اعم از دولت، بخش خصوصی و تشکلهای اجتماعی و هم‌چنین توسعه فرهنگ مشارکت اجتماعی در بین افراد جامعه، زمینه ارتقای کمی و کیفی مشارکت نهادمند مردم در عرصه‌های مختلف اجتماعی را فراهم آورد.

اهم فعالیت‌های این بنیاد را می‌توان موارد زیر برشمرد:

- تاسیس پژوهشکده سیاست‌گذاری و تحلیل راهبردی آیندگان به منظور انجام مطالعات و ارائه تحلیل‌های سیاستی در عرصه حکمرانی اجتماعی که ماحصل آن تاثیرگذاری در اصلاح سیاست‌ها و قوانین کشور در ۶ زمینه و تولید انتشار ۶ جلد کتاب شده است.

○ طراحی و برگزاری اولین جایزه ملی نوآوری اجتماعی (جانا) به منظور برجسته سازی موضوع نوآوری اجتماعی و تجلیل از نوآوران اجتماعی برتر.

○ تأسیس خانه خلاق و نوآوری دال به منظور شناسایی ایده های نوآورانه اجتماعی به ویژه با محوریت جوانان و حمایت از توسعه این طرح ها که منجر به شناسایی حداقل ۲۰۰ طرح با مشارکت جوانان و تشکیل باشگاه نوآوران اجتماعی جوان گردیده است.

○ تأسیس مدرسه اجتماعی گراف به منظور تولید محتوای تخصصی و هم چنین برگزاری کارگاه ها و دوره های آموزشی در زمینه مدیریت شکل های اجتماعی و مهارت های کنشگری اجتماعی.

○ ایجاد مرکز تعالی شکل های اجتماعی به منظور طراحی و پیاده سازی الگوی علمی ارزیابی تعالی شکل های اجتماعی مبتنی بر الگوها و مبانی علمی و هم چنین بررسی تجارب داخلی و خارجی.

در اولین دوره جشنواره ملی اعطای تندیس نیکوکاری، بنیاد تعالی اجتماعی زندگی با بررسی نمونه های موفق بین المللی و داخلی و همچنین اخذ نظرات خبرگان و متخصصین حوزه اقدام به تدوین شاخص های ارزیابی شکل های خیریه و راهبری کارگروه علمی و ارزیابی نمود.

اعضای دبیرخانه علمی و ارزیابی

مجید خزایی

فائزه سادات اصفهانی

مهدی مرویان حسینی

مهرنوش خاجی

مهرنوش کرمی

سحر جعفری

کارگروه اجرایی

بنیاد خیریه راهبری آلاء، سازمان مادر مجموعه‌های متعدد و متنوع مردم‌نهاد، در عرصه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی، با نزدیک به ۱۵ سال سابقه فعالیت‌های خیرخواهانه و نیکوکارانه در بسیاری از نقاط کشور است. این سازمان، مهد بسیاری از حرکت‌های نیکوکارانه فرهنگی و اجتماعی و ایده‌های نو در کشور قرار گرفته که هم‌اکنون با شتاب و رشد روزافزون، به حرکت خود ادامه می‌دهند. آلاء با حمایت معنوی مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ مهدی مظاهری (رحمت‌الله‌علیه)، یادگار معنوی شهر اصفهان و با تلاش و دغدغه خانواده خیراندیش و کارآفرین ایشان در قالب مؤسسه «آئینه‌داران لقاء آفتاب» تأسیس شد. ایده‌پردازان آلاء از بدو تأسیس این نهاد، در کلیشه‌های معمول خیریه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد، چه در عرصه مدیریت و چه در عرصه مأموریت، تغییر و تحول را در دستور کار خود قرار دادند. آلاء نگاه آرمان‌گرا و اندیشه راهبردی-توحیدی را با حرکت جهادی، علمی، پویا، درون‌زا و مردمی، بر اساس فناوری‌های روز در هم آمیخت تا بتواند امور خیری را به سرانجام برساند که اثربخشی آن تا سالیان طولانی ماندگار است. داشتن نگاه نظام‌مند و جامع برای انجام دادن فعالیت‌های خیر، مشخصه محوری بنیاد آلاء است که با نگاه جهادی و مردمی آمیخته می‌شود.

بسط و توجه به مفهوم خیر، نسبت به سطحی که بسیاری از فعالان اجتماعی و خیرین به آن بسنده کرده‌اند، از اولین اقدامات بنیاد تحول‌آفرین آلاء بوده است. در بنیاد آلاء، تحقق امر خیر در جامعه، به تحقق حیات طیبه در بُعد فردی و اجتماعی انسان گسترش یافته است. این مهم، جز با نگاه جامع به همه عرصه‌های زندگی انسان امکان‌پذیر نیست.

مؤسسات منتخب
اولین دوره جشنواره ملی اعطای
تندیس نیکوکاری در سطح ملی

مؤسسه خیریه نگار صبح رویش (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در کوچه‌های پر پیچ و خم شهر، کودکانی به جای بازی و تحصیل، مجبور به کارند. در میان هیاهوی خیابان‌ها، جایی هست که نوری از امید می‌تابد: «صبح رویش». این مؤسسه، پناهگاهی امن برای این کودکان است، جایی که می‌توانند دوباره کودکی را تجربه کنند.

از مهرماه ۱۳۹۴، زنگ «مدرسه کودکان کار صبح رویش» در کوچه‌های دروازه غار تهران پیچید تا مکانی برای کودکی و رشد کودکان کار و در معرض آسیب باشد. امروز، ۱۲۱۱ دانش‌آموز در ۱۱ مرکز، آموزش تحصیلی، مهارت‌های زندگی، مهارت‌های فنی و هدایت شغلی می‌بینند و از خدمات درمانی، مددکاری، روانشناسی، پوشاک گرم، صبحانه و ناهار بهره‌مند می‌شوند.

صبح رویش، با رویکردی متفاوت، فضایی فراهم کرده که در آن کودکان نه تنها درس می‌خوانند، بلکه مهارت‌های زندگی را نیز می‌آموزند. کلاس‌های صبح رویش، نام‌های جذابی مانند «بازی کده»، «زیست کده»، «ده کده» و «عدد کده» دارند که هر کدام، دنیایی جدید را برای کودکان می‌گشایند. صبح رویش، فقط یک مدرسه نیست، بلکه خانه‌ای برای کودکانی است که در شرایط سخت زندگی می‌کنند تا باور کنند انسان‌هایی ارزشمند با توانایی‌ها و استعداد‌های فراوان هستند.

ریشه‌یابی علمی مسائل، ارزیابی‌های دوره‌ای، آیین‌نامه‌های تخصصی، مجوزهای لازم، مراکز آموزشی نوآورانه و استفاده از متخصصین، نشان از توجه مؤسسه به مدیریت مؤثر و خدمات اثربخش دارد.

جذب بیش از ۴۰ هزار خیر خرد در وب‌اپلیکیشن مؤسسه و جذب منابع مالی

۶۶ میلیارد تومانی در سال گذشته و تلاش برای تبدیل حمایت‌های موردی به مستمر، توانمندی مؤسسه در جلب حمایت خیرین را نشان می‌دهد.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی، کمپین‌های جذب داوطلب در فضای مجازی و برگزاری جشن روز داوطلب، نمونه‌هایی از تلاش‌های مؤسسه برای جذب داوطلب است که منجر به جذب بیش از ۴۵۰ داوطلب شده است.

انجام حسابرسی سالانه و انتشار آن در سایت مؤسسه به همراه گزارش‌های عملکردی و مالی ماهانه، نشان از شفافیت مؤسسه دارد و وجود واحد منابع انسانی، آیین‌نامه‌های مرتبط با کارکنان و توجه به توانمندسازی نیروی انسانی بیش از ۲۲۰ نفری، نشان از توجه ویژه مؤسسه به مدیریت مؤثر منابع انسانی دارد.

بنیاد کودک (حوزه: خدماتی و حمایتی)

از سال ۱۳۷۳، داستانی از جنس امید و فرصت در ایران و آمریکا آغاز شد؛ داستانی با نام «بنیاد کودک» در ایران و Child Foundation در آمریکا. این بنیاد با هدف حمایت از دانش‌آموزان با استعداد نیازمند، شبکه‌ای جهانی از مهربانی را بنا نهاد.

با ۳۹ نمایندگی در سراسر ایران و دفاتر همکاری در نقاط مختلف جهان، بنیاد کودک توانسته است پلی میان استعدادهای برتر و فرصت‌های تحصیلی ایجاد کند. از آغاز فعالیت، بیش از ۲۳ هزار دانش‌آموز و خانواده‌هایشان تحت پوشش این بنیاد قرار گرفته‌اند و اکنون، بیش از ۱۰ هزار دانش‌آموز با استعداد در سراسر ایران بورسیه می‌شوند. نتیجه این حمایت‌ها، راهیابی چند هزار دانش‌آموز به دانشگاه‌های معتبر کشور بوده است.

بنیاد کودک از ابتدا بر اصولی چون عملکرد فراگیر، پیشرو، پاسخگو و شفاف تأکید داشته و برای تحقق این اصول، از ابزارهای مدرن بهره برده است. نرم‌افزار

مؤسسات منتخب در سطح ملی

جامعی که برای مدیریت فعالیت‌ها طراحی شده، ارتباط مؤثر با بیش از ۱۴ هزار حامی را از سراسر جهان تسهیل کرده و امکان نظارت مستمر آن‌ها بر وضعیت دانش‌آموزان را فراهم آورده است. این شفافیت، در کنار برنامه‌های قدردانی از خیرین، به جذب و حفظ حامیان کمک شایانی کرده است.

علاوه بر حامیان مالی، حدود ۷۰ داوطلب و همکاری با مؤسسات خارجی در قالب پویش‌های موفق، نشان از رویکرد جمعی بنیاد کودک دارد. مدیریت مؤثر منابع انسانی نیز از دیگر نقاط قوت این بنیاد است؛ وجود واحد منابع انسانی، آیین‌نامه‌های مدون و برگزاری دوره‌های آموزشی برای کارکنان، گواه این مدعاست. همچنین، تدوین آیین‌نامه‌های مالی، منشور اخلاقی و حسابرسی‌های سالیانه، تعهد بنیاد به انضباط مالی و شفافیت را نشان می‌دهد. انتشار گزارش‌های عملکردی و مالی در وب‌سایت، این شفافیت را به اوج رسانده است.

اخذ گواهینامه‌ها و مجوزهای داخلی و خارجی، کسب مقام مشورتی از سازمان ملل (اکوسوک) و عضویت در شبکه‌های نیکوکاری، اعتبار بالای بنیاد کودک را تأیید می‌کند. همکاری با شرکت‌ها در قالب مسئولیت اجتماعی نیز نشان از ارتباط مؤثر بنیاد با جامعه دارد.

بنیاد کودک، داستانی از تلاش برای ساختن آینده‌ای بهتر برای دانش‌آموزان با استعداد است؛ داستانی که با همدلی، شفافیت و تلاش بی‌وقفه، همچنان ادامه دارد.

مؤسسه خیریه مهر آفرین (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در دل جامعه، کودکانی هستند که به جای بازی و کودکی، با چالش‌های بزرگی روبرو می‌شوند؛ کودکانی که طعم تلخ کار، بی‌سرپرستی، اعتیاد یا آسیب‌های اجتماعی را چشیده‌اند. در این میان، نهادی با نام «مؤسسه

مهرآفرین» طلوع می کند، با هدفی والا: پشتیبانی، حمایت و توانمندسازی این کودکان آسیب پذیر و مادرانشان.

داستان مهرآفرین از سال ۱۳۸۴ آغاز شد، زمانی که گروهی از نیکوکاران گرد هم آمدند تا نوری در تاریکی زندگی این کودکان روشن کنند. مهرآفرین تنها به ارائه کمک های سطحی بسنده نکرد، بلکه با رویکردی جامع، طیف گسترده ای از خدمات را برای بهبود زندگی این عزیزان ارائه می دهد. تصور کنید کودکی را که در خیابان ها کار می کند، یا مادری را که برای تامین معاش خانواده اش با مشکلات فراوانی دست و پنجه نرم می کند؛ مهرآفرین با مددکاری اجتماعی، بهداشت و درمان، خدمات روانشناسی و حقوقی، آموزش و مهارت آموزی و حرفه آموزی، دست یاری به سوی آنها دراز می کند.

مهرآفرین سازمانی پویا و هدفمند است که با ساختار سازمانی دقیق و تعریف اهداف کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت، به صورت حرفه ای و اصولی اداره می شود. دریافت گواهی SGS، تاییدی بر این مدیریت نظام مند است. این مؤسسه با جذب بیش از ۲۰۰۰ داوطلب، نیروی انسانی خود را تقویت کرده و با تدوین دستورالعمل های مشخص و انعقاد تفاهم نامه های همکاری، از این ظرفیت عظیم به بهترین شکل بهره می برد.

حضور پرشور داوطلبان، جلب حمایت چهره های شناخته شده و بازدیدهای میلیونی کلیپ های مؤسسه در فضای مجازی، نشان از توانایی مهرآفرین در ایجاد یک حرکت اجتماعی گسترده و آگاهی بخش دارد. انتشار فصلنامه های تخصصی نیز به معرفی فعالیت های مؤسسه، افزایش آگاهی جامعه نسبت به مشکلات کودکان آسیب پذیر و ایجاد شفافیت در عملکرد آن کمک می کند.

فعالیت‌های مهرآفرین تنها به مرزهای ایران محدود نمی‌شود. برگزاری بازارچه خیریه در لندن و عضویت در معاهده جهانی سازمان ملل، نشان از تلاش این مؤسسه برای جذب حمایت‌های جهانی و گسترش دامنه فعالیت‌های خود دارد. عضویت در شبکه‌های مرتبط و همکاری با شرکت‌ها در قالب مسئولیت‌پذیری اجتماعی نیز گواه دیگری بر ارتباطات گسترده مهرآفرین در سطح ملی و بین‌المللی است.

مؤسسه خیریه کهریزک (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در جنوب تهران، در میان دشتی وسیع، خانه‌ای بنا شده که نه فقط دیوارهایش از سنگ و آجر، بلکه از جنس امید، مهربانی و همدلی است. این خانه، «آسایشگاه خیریه کهریزک» نام دارد، پناهگاهی امن برای حدود ۱۷۵۰ نفر از عزیزانی که به دلایل مختلف، نیازمند مراقبت و توجه ویژه هستند.

داستان کهریزک، داستانی است از نیک‌اندیشی بانسانی که با همت والا، فضایی به وسعت ۴۲۰ هزار متر مربع و زیربنایی بالغ بر ۱۸۰ هزار متر مربع را وقف این امر خدایسندانه کرده‌اند. این مجموعه در قالب ۲۴ بخش مجزا، از جمله بخش‌های قرنطینه، درمان، توانبخشی، ورزشی، آموزشی و فرهنگی، فعالیت می‌کند و به بیش از ۳۲۰۰ سالمند، معلول، بیمار ام‌اس و کودک معلول ذهنی و اتیسم، در قالب خدمات شبانه‌روزی، خدمات روزانه و خدمات در منزل، یاری می‌رساند. این خدمات شامل مراقبت‌های پزشکی، توانبخشی، آموزش مهارت‌های زندگی و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی متنوع است.

کهریزک تنها یک آسایشگاه نیست، بلکه یک مجتمع جامع است. درمانگاه شبانه‌روزی جوادالائمه (ع) با سه اتاق عمل مجهز، بخش‌های بستری، اورژانس، کلینیک‌های تخصصی و فوق تخصصی و واحدهای تشخیصی پیشرفته، در

زیربنایی بالغ بر ۴۴۰۰ متر مربع، به ارائه خدمات پزشکی می‌پردازد. هدف کهریزک، فراتر از صرفاً نگهداری است. اینجا تلاش می‌شود تا مددجویان، با امید و توانمندی، زندگی پربارتری داشته باشند. این رویکرد، منجر به جذب ۳۰۰۰ داوطلب نیکوکار از داخل و خارج از کشور شده که با برگزاری بازارچه‌های خیریه و ارائه خدمات داوطلبانه، نقشی مؤثر در بهبود کیفیت زندگی مددجویان ایفا می‌کنند.

ساختار گسترده این مؤسسه با بیش از ۲۱۰۰ کارمند و مدیریت‌های تخصصی، نیازمند مدیریت علمی و دانش‌محور است. به همین منظور، یک دانشگاه علمی کاربردی در مجموعه تأسیس شد تا با برگزاری دوره‌های آموزشی، سطح دانش و مهارت فعالان حوزه مراقبت از سالمندان را ارتقا دهد. این دانشگاه، در حال حاضر رشته‌های مرتبط با مراقبت از سالمند، پرستاری و مددکاری را در مقاطع کاردانی و کارشناسی ارائه می‌دهد.

انجمن خیریه اتیسم ایران (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در یک صبح آرام زمستانی سال ۱۳۹۲، چند مادر و پدر دور هم جمع شدند؛ کسانی که فرزندانشان دنیایی متفاوت از دیگران داشتند، دنیایی که اغلب در سکوت و نگاه‌های سرد جامعه گم می‌شد. همانجا بود که تصمیم گرفتند سکوت را بشکنند و صدای فرزندانشان شوند. انجمن اتیسم ایران از همین جرقه شکل گرفت؛ حرکتی که نه فقط برای حمایت، که برای ایجاد تغییر در جامعه آغاز شد.

این انجمن مردم‌نهاد، با پشتکار و اشتیاق خانواده‌ها، متخصصان و خیرین پا به میدان گذاشت تا تابوی ناشناخته‌ای به نام اتیسم را به زبانی آشنا برای همگان بدل کند. آموزش، توانمندسازی، و توانبخشی تنها بخشی از مسئولیت‌هایی

بود که به دوش کشیدند، اما شاید مهم‌ترین نقش آن‌ها مطالبه‌گری بود: این که اتیسم را از سایه‌های ناآگاهی به روشنی توجه عمومی بیاورند.

سال‌ها تلاش کردند تا قوانین را به نفع فرزندان طیف اتیسم تغییر دهند، بودجه‌های بیشتری برای آن‌ها بگیرند و صدای خانواده‌هایی باشند که زیر بار مشکلات مالی، عاطفی و اجتماعی خم شده بودند. از اصلاح آیین‌نامه‌های معافیت سربازی گرفته تا شناساندن اتیسم به عنوان یک نیاز خاص در سیاست‌های اجتماعی، انجمن اتیسم ایران ثابت کرد که مطالبه‌گری تنها یک شعار نیست، بلکه یک ضرورت است.

امروز، رویای آن‌ها این است: جامعه‌ای دوست‌دار اتیسم. جایی که هیچ کودکی به خاطر تفاوت‌هایش قضاوت نشود و هر خانواده‌ای بداند تنها نیست. شاید مسیر دشواری در پیش باشد، اما این انجمن برای هر گامی که فرزندان‌شان به استقلال نزدیک‌تر شوند، بی‌وقفه می‌جنگد. چرا که آن‌ها باور دارند، هر صدای کوچک می‌تواند آغازگر تغییرات بزرگ باشد.

مؤسسه خیریه عترت فاطمی (حوزه: خدماتی و حمایتی)

داستان از آنجا آغاز شد که جمعی از نیک‌اندیشان، با الهام از آموزه‌های خاندان عصمت و طهارت (ع)، بر آن شدند تا باری از دوش نیازمندان خانواده‌های سادات بردارند. آن‌ها که جایگاه ویژه این خاندان را در فرهنگ اسلامی به خوبی درک می‌کردند، می‌دانستند که مشکلات مادی و معنوی، گاهی چگونه می‌تواند زندگی را برای این عزیزان دشوار سازد. پس، نهادی برآمده از دل مردم، با نامی پر از عطر معنویت، «عترت فاطمی» متولد شد؛ نهادی غیرانتفاعی و مردمی، با دلی سرشار از عشق به اهل بیت (ع) و تعهدی راسخ به خدمت.

خدمات این مؤسسه، مانند طیفی از نیازهای روزمره زندگی این عزیزان را پوشش می‌دهد. گویی سفره‌ای گسترده شده باشد، با اقلام غذایی که به طور مستمر بین خانواده‌ها توزیع می‌شود، تا هیچ خانه‌ای گرسنه نماند. در مواقع بیماری، «عترت فاطمی» با تأمین کمک‌هزینه‌های درمانی، مرهمی بر زخم‌های نیازمندان می‌گذارد. دانش آموزان مستعد خانواده‌های سادات نیز از این قافله جا نمی‌مانند؛ لوازم تحصیلی‌شان تهیه می‌شود و مورد حمایت قرار می‌گیرند، تا بتوانند با خیالی آسوده به تحصیل پردازند و آینده‌ای روشن برای خود رقم بزنند. زنان سرپرست خانوار و سالمندان نیز در این میان فراموش نمی‌شوند؛ امکانات ضروری برایشان فراهم می‌گردد، تا زندگی با عزت و کرامت را تجربه کنند.

اما داستان «عترت فاطمی» فقط به کمک‌های مادی ختم نمی‌شود. این مؤسسه نیک‌اندیش، به خوبی می‌داند که توانمندسازی، کلید رهایی از مشکلات است. به همین دلیل، دوره‌های آموزشی و فرهنگی برگزار می‌کند، تا مهارت‌ها و آگاهی افراد جامعه هدف خود را افزایش دهد و آن‌ها را برای ساختن آینده‌ای بهتر آماده سازد.

«عترت فاطمی» با تأکید بر شفافیت در عملکرد خود، توانسته است اعتماد عمومی را جلب کند و به‌عنوان نهادی معتبر در جامعه شناخته شود. این مؤسسه، با هدفی والا، یعنی گسترش عدالت اجتماعی و حفظ کرامت انسانی، همواره تلاش می‌کند تا دامنه خدمات خود را گسترش دهد و راهی روشن برای حمایت از خانواده‌های سادات نیازمند فراهم کند. داستانی که همچنان ادامه دارد، با دستان پر از مهر و دلی سرشار از امید.

مؤسسه خیریه ابتکار و توسعه نوید (حوزه: توسعه زیست بوم نیکو کاری)

قصه نوید، قصه تحقق رؤیای یک انسان برای ساختن دنیایی بهتر است. این مؤسسه، در مرداد ۱۴۰۰ به وصیت مرحوم محمدعلی نوید و با هدف سرمایه گذاری پایدار در پروژه های عام المنفعه تأسیس شد. محمدعلی نوید، کارآفرینی پیشرو که نامش با کارخانه های تولیدی گره خورده است، در وصیت نامه خود بر لزوم استفاده از ثروتش برای ایجاد تأثیری ماندگار بر زندگی انسان ها تأکید کرد.

منبع اصلی درآمد مؤسسه، سود سرمایه گذاری های او، به ویژه در شرکت نفیس نخ است. اما نوید نه فقط صندوقی مالی، بلکه الگویی برای توسعه زیست بوم نوآوری اجتماعی در ایران است.

نوید توانسته است با تأمین مالی پروژه های متنوعی چون توانمندسازی افراد دارای معلولیت، حمایت از کودکان کار، ارتقای کیفیت آموزش در مناطق محروم، و توسعه کارآفرینی در میان زنان روستایی، پلی بین ظرفیت های اجتماعی و اقتصادی ایجاد کند. در یکی از پروژه های شاخص، این مؤسسه از طرح «تولید حین آموزش» حمایت کرد که به دختران هنرستانی خراسان جنوبی کمک می کند تا مهارت های خود را به بازار کار پیوند بزنند. همچنین، با تأمین منابع برای تجهیز آزمایشگاه تخصصی اتیسم تامز، فرصتی برای شناسایی زودهنگام و درمان بهینه کودکان در معرض خطر اتیسم فراهم کرده است.

افتخار دریافت جایزه در بخش «توسعه زیست بوم نوآوری اجتماعی» تنها بخشی از دستاوردهای این مؤسسه است. نوید، با تقویت حلقه های اعتماد میان مؤسسات خیریه، کسب و کارها و جامعه مدنی، نشان داده است که نوآوری

اجتماعی می تواند ابزاری برای کاهش نابرابری و ایجاد فرصت های برابر باشد. امروز، نوید تنها یک نام نیست؛ بلکه امیدی است برای نسلی که به آینده ای روشن تر باور دارند. آینده ای که در آن، هر پروژه، هر تغییر و هر لبخند، نشان از قدرت جمعی برای ساختن جهانی عادلانه تر دارد.

بنیاد همدلان آینده نگر ایران (حوزه: توسعه زیست بوم نیکو کاری)

بنیاد همدلان آینده نگر ایران (هاسب) از زمان تأسیس خود، با هدف توانمندسازی جوامع محلی و توسعه پایدار در مناطق کمتر برخوردار فعالیت خود را آغاز کرده است. این بنیاد با تمرکز بر ایجاد گروه های خودیار و شبکه سازی میان جوامع مختلف، به یکی از موفق ترین مجموعه های خیریه در ایران تبدیل شده است.

یکی از دستاوردهای مهم این بنیاد، توسعه یک زیست بوم اقتصادی در مناطق محروم است. در این پروژه ها، افراد درگیر نه تنها به آموزش های کارآفرینی و مدیریتی دست می یابند، بلکه با همفکری و هم افزایی، توانسته اند به یک شبکه پویا از گروه های خودیار تبدیل شوند. این شبکه ها به آن ها این امکان را می دهند که ضمن افزایش تولیدات محلی، بازارهای جدیدی نیز برای محصولات خود پیدا کنند.

در یکی از روستاهای سیستان و بلوچستان، گروه های خودیار که تحت حمایت این بنیاد شکل گرفته بودند، در حال حاضر توانسته اند نه تنها برای خود درآمدزایی کنند، بلکه به دیگر اعضای جامعه نیز کمک کرده اند تا توانمندی های خود را شناسایی و پرورش دهند. این فرآیند به شکلی است که روستا از یک جامعه نیازمند، به یک قطب اقتصادی کوچک تبدیل شده است. هاسب با تمرکز بر پایداری اجتماعی و اقتصادی، تلاش می کند تا جوامع

مؤسسات منتخب در سطح ملی

محلی را از طریق ایجاد فرصت‌های شغلی، تأمین مالی مناسب و ارتقاء مهارت‌ها، توانمند سازد. همین امر باعث شده تا این بنیاد به عنوان الگوی موفق در توسعه جوامع محلی شناخته شود.

با همکاری مداوم و شبکه‌سازی‌های موثر، بنیاد همدلان نه تنها تغییرات بزرگی در زندگی افراد ایجاد کرده، بلکه به بهبود کلی ساختار اجتماعی و اقتصادی مناطق هدف خود نیز پرداخته است. این بنیاد همچنان در مسیر گسترش این الگوی موفق در سایر مناطق ایران قرار دارد، تا زیست‌بوم‌های جدیدی از توسعه پایدار و توانمندسازی شکل گیرد.

مؤسسه خیریه مهر گیتی (حوزه: عمران و آبادانی)

سال‌ها پیش، در روستایی دورافتاده در استان سیستان و بلوچستان، بچه‌ها مجبور بودند کیلومترها راه را هر روز طی کنند تا به مدرسه‌ای فرسوده برسند. سقف کلاس‌ها چکه می‌کرد و نیمکت‌ها شکسته بودند. اما یک روز، اتفاقی افتاد. مؤسسه خیریه مهر گیتی به این روستا آمد. با همت خیرین، مدرسه‌ای نو و زیبا با کلاس‌های مجهز و کتابخانه‌ای پر از کتاب ساخته شد. بچه‌ها با شوق بیشتری به مدرسه می‌رفتند و در فضایی مناسب، درس می‌خواندند و آینده‌ای روشن‌تر را برای خود رقم می‌زدند. این فقط یک نمونه از صدها مدرسه‌ای است که مهر گیتی در سراسر ایران ساخته و به کودکان این سرزمین هدیه داده است. مهر گیتی نه تنها مدارس را می‌سازد، بلکه آن‌ها را به وسایل آموزشی، کتاب، کامپیوتر و تجهیزات ورزشی نیز مجهز می‌کند. همچنین، این مؤسسه در زمینه آموزش معلمان و برگزاری دوره‌های آموزشی نیز فعالیت دارد تا کیفیت آموزش در این مناطق بهبود یابد. تلاش‌های مهر گیتی، نوری از امید را در دل کودکانی روشن کرده که به دنبال فرصتی برای تحصیل و پیشرفت هستند.

تلاش مهر گیتی ساختن ایرانی عاری از تبعیض و فقر فرهنگی است و برای این منظور علاوه بر ساخت مدارس استاندارد و مجهز در مناطق محروم کشور، از تحصیل دانش آموزان مستعد این مناطق نیز حمایت می کند و بهره مندی دانش آموزان این مدارس از امکانات و برنامه های آموزشی و فرهنگی با کیفیت را نیز دنبال می کند.

ساخت بیش از ۵۸۰ مدرسه در مناطق کم برخوردار کشور، ۵۵۰۰ حمایت تحصیلی، ۳,۸۰۰,۰۰۰ اهدای کتاب، پرداخت کمک هزینه خوابگاه، تجهیز مدارس از جمله ۳۳۰۰ رایانه، آموزش معلمان، برنامه آموزشی و فرهنگی برای دانش آموزان، کتابخانه سیار، ارائه دوره های آموزشی حرفه ای و با کیفیت در بستر پلتفرم لایو بوک، کمک به مناطق زلزله و سیل زده از جمله خدمات ارزشمند این مؤسسه در سال های گذشته است.

انجام حسابرسی سالانه، انتشار گزارش های مالی حسابرسی شده، گزارش عملکرد ماهانه، ارکان مدیریتی، اسناد هویتی، اطلاعات تماس همگی بیانگر توجه مؤسسه به ایجاد شفافیت برای جامعه است. دریافت گواهی اعتماد افرا، بیش از ۲۱ هزار دنبال کننده در شبکه های اجتماعی و همکاری با سازمان نوسازی مدارس و آموزش و پرورش و مجامع مدرسه سازی استان ها همگی حاکی از اعتبار و سرمایه اجتماعی بالای مؤسسه دارد.

مؤسسات منتخب

اولين دوره جشنواره ملي اعطاي

تندیس نیکوکاری در سطح استانی

جمعیت طلوع بی‌نشان‌ها (حوزه: خدماتی و حمایتی)

همه چیز از سال ۱۳۸۴ شروع شد. زمانی که گروهی از مردم با دلی پر از مهربانی و نیت خیر، تصمیم گرفتند که در شب‌های سرد زمستانی، به کسانی که در خیابان‌ها شب را به صبح می‌رسانند، کمکی هرچند کوچک بکنند. آن‌ها نخستین «آیین مهرورزی» را پایه‌گذاری کردند و از آن زمان هر هفته، بدون وقفه، در هر شب سه‌شنبه غذاهایی گرم میان کارتن‌خواب‌ها توزیع می‌شد. این مراسم، که ابتدا تنها به تقسیم غذا محدود بود، به تدریج به یک رابطه عاطفی و انسانی میان مهرورزان و آسیب‌دیدگان اجتماعی تبدیل شد.

در سال ۱۳۸۸، جمعیت طلوع بی‌نشان‌ها به‌طور رسمی آغاز به کار کرد و فعالیت‌های خود را گسترش داد. این سازمان مردم‌نهاد و غیر دولتی با هدف حمایت از آسیب‌دیدگان اجتماعی، به‌ویژه کسانی که از معضل کارتن‌خوابی رنج می‌بردند، شکل گرفت. آن‌ها به‌جای فقط توزیع غذا، به دنبال تغییر نگاه جامعه نسبت به این افراد و ارائه راهکارهایی برای بهبود شرایطشان بودند.

«آیین مهرورزی» که ابتدا با هدف توزیع غذا راه‌اندازی شده بود، به مرور به محلی برای ایجاد ارتباط عاطفی و انسانی تبدیل شد. این برنامه، فرصتی بود برای کسانی که درگیر اعتیاد و کارتن‌خوابی بودند تا در محیطی امن و پذیرنده، قدم اول را در جهت تغییر مسیر زندگی خود بردارند. در این مسیر، طلوع بی‌نشان‌ها از افراد حمایت می‌کرد و به آن‌ها کمک می‌کرد تا در فرآیند بهبودی شرکت کنند.

اما طلوع بی‌نشان‌ها تنها به فعالیت‌های حمایتی محدود نماند. این سازمان با تأسیس پروژه‌هایی چون «تهران شهر بدون گرسنه» و «نهال مهر»، به آگاهی‌بخشی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی پرداخت. در پروژه «تهران شهر بدون گرسنه»، طلوع تلاش کرد تا با جمع‌آوری غذاهای سالم و توزیع

آن میان آسیب دیدگان اجتماعی، از اسراف غذا جلوگیری کند و به نیازمندان یاری رساند. در «نهاد مهر»، افرادی که پیش از این کارتن خواب بودند و در حال بهبودی بودند، گیاهانی را پرورش می دادند و به فروش می رساندند. این پروژه نه تنها به افراد کمک می کرد تا به استقلال مالی برسند، بلکه بر روند بهبودی روانی و اجتماعی آنان نیز تأثیر مثبتی داشت.

طلوع بی نشان‌ها در مسیر خود توانست برای بسیاری از افراد بهبودیافته، فرصتی برای اشتغال و بازگشت به جامعه فراهم کند. آنها از افرادی که روزی خود را در خیابان‌ها سپری می کردند، به افرادی مؤثر در جامعه تبدیل شدند که نه تنها به خود، بلکه به دیگران نیز کمک می کردند.

مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در محله‌ای از جنوب غرب تهران، جایی هست که امید، مثل خورشید هر روز از نو طلوع می کند. رعد الغدير، مؤسسه‌ای نیکوکاری که از دل عشق به انسانیت و باور به توانایی‌های بی پایان شکل گرفته، بیش از دو دهه است که مسیر زندگی را برای افراد دارای معلولیت جسمی و حرکتی روشن تر کرده است.

این داستان از سال ۱۳۸۰ آغاز شد، وقتی که گروهی از انسان‌های دلسوز و مصمم تصمیم گرفتند تا با آموزش، توانمندسازی و اشتغال‌زایی، مفهوم تازه‌ای از زندگی را برای افراد دارای معلولیت بسازند. این مؤسسه، که در محله یافت آباد پا گرفت، از ابتدا خدمات خود را «صددرصد رایگان» ارائه داد تا هیچ محدودیتی مانع پیشرفت این عزیزان نشود.

رعد الغدير فراتر از یک مرکز آموزشی است. اینجا کارگاه‌های خیاطی، مراکز تماس، و کارگاه‌های صنایع دستی، نه تنها محل کار، بلکه پناهگاهی برای رشد اعتماد به نفس و خودباوری هستند. در این کارگاه‌ها، افراد نه تنها به

کسب مهارت‌های حرفه‌ای می‌پردازند، بلکه به توانمندی روحی و اجتماعی نیز دست می‌یابند.

یکی از قصه‌های دلگرم‌کننده، داستان زنی است که با دستان هنرمندش صنایع دستی می‌ساخت. او که در ابتدا از نگاه جامعه به خود ناامید بود، امروز مدیر کارگاهی است که به ده‌ها نفر آموزش می‌دهد و به زندگی خود و دیگران معنا می‌بخشد.

رعد الغدیر اما تنها به تهران محدود نمانده است. این مؤسسه، با همراهی خیرین، مراکزی مشابه در شهرهای دیگر ایران ایجاد کرده تا این جریان امید و توانستن در سراسر کشور جاری شود.

در هر گوشه از این مجموعه، داستان‌هایی از تحول، پشتکار و لبخند به چشم می‌خورد. رعد الغدیر به ما یادآور می‌شود که با همراهی، حمایت و ایمان، «توانستن» معنایی تازه پیدا می‌کند.

بنیاد نیکوکاران راه آسمان (حوزه: خدماتی و حمایتی)

مؤسسه خیریه «راه آسمان» سمنان، داستان تلاش جمعی از انسان‌های نیکوکار است که از سال ۱۳۹۱ با هدف حمایت از نیازمندان و کمک به بیماران مبتلا به سرطان، فعالیت خود را آغاز کرده‌اند. این بنیاد که با مجوز رسمی سازمان بهزیستی تأسیس شده، نمادی از عشق و همبستگی در استان سمنان است و تلاش می‌کند تا مرهمی باشد برای دردهای کسانی که در مسیر دشوار زندگی به حمایت نیاز دارند.

فعالیت‌های این بنیاد طیف گسترده‌ای را در بر می‌گیرد. از حمایت از ایتام و خانواده‌های بی‌سرپرست گرفته تا ارائه خدمات درمانی پیشرفته به بیماران مبتلا به سرطان. راه آسمان، تنها یک مؤسسه خیریه نیست؛ بلکه تلاشی جمعی است برای

ایجاد امید و بهبود کیفیت زندگی در جامعه. این مؤسسه با نگاه ویژه به پیشگیری و درمان سرطان، تمرکز خود را بر توسعه زیرساخت‌های درمانی گذاشته است.

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های این مؤسسه، ساخت مرکز جامع تشخیص و درمان سرطان است؛ مرکزی که در بلوار ۱۵ خرداد سمنان در حال ساخت است و قرار است پس از تکمیل، خدمات درمانی رایگان به بیماران ارائه کند. این مرکز، نویدبخش روزهای روشن‌تر برای بیماران است که شاید تاکنون به دلیل هزینه‌های بالای درمان ناامید بوده‌اند.

راه آسمان، همچنین یک مرکز پیشرفته پزشکی هسته‌ای را در سال ۱۳۹۷ افتتاح کرده که خدمات تصویربرداری و تشخیصی را با استفاده از جدیدترین فناوری‌ها به بیماران ارائه می‌دهد. این خدمات برای بسیاری از افراد نیازمند، به‌ویژه در مناطق محروم، فرصتی برای دسترسی به درمان‌های استاندارد و پیشرفته فراهم می‌کند.

اما تأثیرگذاری این بنیاد تنها به خدمات درمانی محدود نمی‌شود. آن‌ها با برگزاری دوره‌های آموزشی، تلاش می‌کنند آگاهی جامعه را نسبت به پیشگیری از بیماری‌ها افزایش دهند. در کنار این فعالیت‌ها، ارائه بسته‌های معیشتی به خانواده‌های نیازمند، حمایت از ایتام و انجام کارهای خیرخواهانه دیگری نیز در دستور کارشان قرار دارد.

راه آسمان، به معنای واقعی کلمه، پلی است میان آسمان و زمین؛ جایی که خیرخواهی انسان‌ها با نیازهای دیگران گره می‌خورد و زندگی‌های تازه‌ای در سایه این تلاش‌های صادقانه شکوفا می‌شود. این بنیاد، نه تنها در سمنان، بلکه به‌عنوان الگویی ملی، نشان داده است که چگونه می‌توان از دل مشکلات، امید آفرید.

انجمن خیریه یاس کرمان (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در دل کرمان، یاس جوانه زد. در سال ۱۳۸۸، گروهی از تحصیل کردگان، متخصصان و خیراندیشان گرد هم آمدند تا در برابر یکی از سخت‌ترین چالش‌های زندگی، یعنی سرطان، پناهگاهی برای بیماران و خانواده‌هایشان ایجاد کنند. این گونه، انجمن خیریه حمایت از بیماران مبتلا به سرطان «یاس» متولد شد؛ نمادی از امید و همبستگی.

یاس فقط یک انجمن نیست؛ یک خانواده بزرگ است که با بیش از ۲۸۰ نیروی داوطلب، دست در دست هم برای حمایت از بیماران تلاش می‌کند. بیمارانی که با درد و ناامیدی به در یاس می‌آیند، از همان لحظه ورود، جانی تازه می‌گیرند. از شروع تشخیص تا درمان، یاس در کنار بیماران است و هزینه‌های سنگین درمان را به دوش می‌کشد تا بیماران بتوانند بدون دغدغه بهبودی را تجربه کنند.

داستان‌هایی از این خانواده بزرگ، روایت‌های امیدبخشی را رقم زده‌اند. مانند پدری از یک روستای دورافتاده که با فرزند بیمار خود به کرمان آمد. آنها نمی‌دانستند کجا اقامت کنند تا اینکه در مهمانسرای یاس، جایی امن و رایگان برایشان فراهم شد. این مهمانسرا تاکنون پذیرای بیش از ۶۶ هزار بیمار و همراه بوده است، فضایی که درد سفر را برای بسیاری التیام بخشیده است.

یاس تنها به درمان محدود نمی‌شود. سبدهای کالای متنوع، جشن‌ها، اردوهای تفریحی، و حتی تابلوهای گل نقره، جایگزین تاج‌های گل گران‌قیمت، برای حمایت از بیماران طراحی شده‌اند. یاس، با راه‌اندازی مراکز پیشرفته‌ای مانند بزرگ‌ترین مرکز شیمی‌درمانی جنوب شرق کشور و اولین مرکز غربالگری کم‌خونی ایران، نه تنها به درمان بلکه به پیشگیری نیز اهمیت می‌دهد.

یاس صدای بیماران است، پلی از درد به امید. این انجمن، نه فقط در کرمان که در قلب هزاران بیمار و خانواده‌هایشان جا دارد. هر لبخندی که بر چهره بیماران و خانواده‌هایشان می‌نشیند، دستاوردی برای یاس است؛ دستاوردی که با عشق، انسانیت و حمایت بی‌پایان خیرین و داوطلبان ممکن شده است.

انجمن مددکاری امام زمان (عج) (حوزه: خدماتی و حمایتی)

انجمن مددکاری امام زمان (علیه‌السلام) اصفهان یکی از قدیمی‌ترین نهادهای خیریه و نیکوکاری در استان اصفهان است که بیش از پنج دهه فعالیت مستمر در عرصه خدمات اجتماعی و کمک به نیازمندان دارد. این انجمن با هدف کمک به افراد مستضعف، ارتقاء سطح اجتماعی و فرهنگی افراد نیازمند، و ترویج فرهنگ نوع‌دوستی و همدلی در جامعه، تأسیس شده است.

داستان این انجمن به سال‌های ابتدایی دهه ۵۰ برمی‌گردد، زمانی که گروهی از نیکوکاران اصفهانی که دغدغه مشکلات اجتماعی و نیازهای محرومان را داشتند، تصمیم گرفتند تا مؤسسه‌ای تأسیس کنند که بتواند به صورت سازمان‌یافته و اصولی به کمک افراد نیازمند بپردازد.

از همان ابتدا، فعالیت‌های این انجمن بر مبنای اصول شفافیت، صداقت، و توانمندسازی افراد نیازمند شکل گرفت. این انجمن نه تنها در تأمین کمک‌های نقدی و غیرنقدی به نیازمندان فعال بود، بلکه به ارائه خدمات آموزشی، مشاوره‌ای، درمانی، و اجتماعی به خانواده‌ها و افراد آسیب‌دیده نیز توجه ویژه‌ای داشت.

یکی از اقدامات برجسته این انجمن، راه‌اندازی مراکز آموزشی و توانمندسازی بود که به افراد نیازمند فرصتی برای یادگیری مهارت‌های جدید و ارتقاء توانمندی‌های شخصی می‌داد. همچنین، این انجمن در جهت حمایت

از کودکان یتیم و بی سرپرست، توزیع بسته‌های معیشتی، کمک‌های درمانی و اعطای تسهیلات مالی به خانواده‌های محروم اقدام کرده است.

یکی از مهم‌ترین پروژه‌ها و دستاوردهای انجمن مددکاری امام زمان (علیه السلام) در سال‌های اخیر، تأسیس مراکز درمانی و بهداشتی برای نیازمندان بوده است که به افراد کم‌بضاعت این امکان را می‌دهد تا از خدمات بهداشتی و درمانی با هزینه‌های بسیار کم یا رایگان بهره‌مند شوند. این پروژه‌ها نه تنها در بهبود وضعیت سلامت جامعه تأثیرگذار بوده، بلکه به عنوان الگوهایی برای سایر نهادهای خیریه در کشور مطرح شده‌اند.

سابقه طولانی و عملکرد مثبت این انجمن باعث شده است که مردم اصفهان و حتی خارج از استان به این انجمن اعتماد کنند و در فعالیت‌های آن مشارکت داشته باشند. بسیاری از افراد خیر و نیکوکار به صورت منظم از طریق کمک‌های مالی و غیرمالی، در تأمین منابع این انجمن و اجرای پروژه‌های آن نقش دارند.

مؤسسه خیریه ثامن الحجج کرمان (حوزه: خدماتی و حمایتی)

بیش از دو دهه پیش، نهالی از جنس نیکوکاری در کرمان کاشته شد؛ «مؤسسه خیریه ثامن الحجج (ع)» با هدف پناه دادن به بیماران خاص و صعب‌العلاج، قد علم کرد. امروز، این نهال به درختی تنومند تبدیل شده که بیش از ۱۰ هزار بیمار در استان کرمان و استان‌های همجوار، زیر سایه‌اش آرامش یافته‌اند. ۲۳ مرکز درمانی، حاصل تلاش بی‌وقفه این مؤسسه است که به بیماران بسیاری، امید به زندگی بخشیده است.

مؤسسه ثامن الحجج، تنها به درمان محدود نمانده؛ ساخت و تجهیز ۳۰ هزار متر مربع فضای آموزشی و درمانی، تأمین تجهیزات پیشرفته پزشکی، ارائه

خدمات جامع پزشکی، دارویی و آزمایشگاهی و حمایت مالی از خانواده‌های نیازمند، تنها بخشی از خدمات این مؤسسه است. سمینارهای علمی و دوره‌های آموزشی نیز به ارتقای سطح علمی کادر درمان و آگاهی جامعه در زمینه پیشگیری از بیماری‌ها کمک می‌کند.

بنیان این مؤسسه بر سه اصل استوار است: خرد جمعی، پابندی به قانون و شفافیت کامل. این اصول، اعتماد خیرین، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی را جلب کرده و به همکاری‌های گسترده‌ای منجر شده است. حمایت بیش از ۳۰ شرکت و ارگان و مشارکت حدود ۳۰ هزار خیر کوچک و ۲۰۰ خیر بزرگ (که برخی از آن‌ها مبالغ میلیاردی یا املاک خود را اهدا کرده‌اند)، گواهی بر این اعتماد است. نام این نیکوکاران بر تابلوهایی زرین در مراکز درمانی مؤسسه حک شده تا یادآور مهرشان باشد.

رضایت بالای بیش از ۲۳۰ نفر از کارکنان و برگزاری دوره‌های آموزشی مستمر برای آن‌ها، نشان از مدیریت کارآمد و توجه ویژه به نیروی انسانی در این مؤسسه دارد. ساخت کلیپ‌های جذاب و شرکت در نمایشگاه‌های مختلف، تلاش‌های مستمر مؤسسه برای معرفی فعالیت‌های خود و جذب حمایت‌های بیشتر است.

مؤسسه خیریه ثامن الحجج (ع) با ارائه خدمات گسترده درمانی، آموزشی و حمایتی، به الگویی موفق در حوزه سلامت تبدیل شده است. این مؤسسه با تکیه بر حمایت‌های مردمی و تلاش‌های بی‌وقفه کارکنان خود، به آینده‌ای روشن برای بیماران تبدیل شده و امید به زندگی را در آنان دوجندان کرده‌است.

مؤسسه خیریه رفاه کودک و نوجوان ارومیه (حوزه: خدماتی و حمایتی)

مؤسسه خیریه رفاه کودک و نوجوان ارومیه از سال ۱۳۸۲ با هدف حمایت از کودکان نیازمند استان آذربایجان غربی آغاز به کار کرد. این مؤسسه در حوزه‌های درمان، معیشت و حمایت‌های تحصیلی به کودکان نیازمند خدمات متنوعی ارائه می‌دهد.

در حوزه درمان، مؤسسه اقدام به احداث مرکز اقامتی-درمانی کرده است و در حوزه معیشت نیز با جذب حامیان مالی، نیازهای کودکان را برطرف می‌کند. در حوزه تحصیلی، علاوه بر ارائه کمک‌های درسی و برگزاری کلاس‌های خصوصی، اردوهای تفریحی و زیارتی برای دانش‌آموزان برگزار می‌شود. همچنین، با ارائه مشاوره‌های روانشناسی و آموزش مهارت‌های اجتماعی، به بهبود رشد همه جانبه کودکان کمک می‌شود. موفقیت تحصیلی ۷ نفر از این کودکان در مدارس تیزهوشان، گواهی بر اثربخشی این برنامه‌هاست.

علاوه بر حمایت مستقیم از کودکان، مؤسسه به توانمندسازی مادران نیز توجه ویژه دارد و برنامه‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای برای آن‌ها برگزار می‌کند.

مؤسسه با برگزاری برنامه‌های ویژه‌ای برای خیرین و حامیان به منظور قدردانی و گزارش دهی، نتوانسته ارتباط مستمری با آن‌ها برقرار کند. همچنین، با جذب نیروهای داوطلب در حوزه‌های مختلف از جمله آموزش‌های تحصیلی به کودکان، برگزاری جشنواره‌های غذا به نفع مددجویان و تبلیغات و معرفی مؤسسه در فضای رسانه‌ای، توانسته است از حمایت گسترده جامعه بهره‌مند شود.

انجام فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی و ارائه مقالات علمی در حوزه مدیریت و اثربخشی سازمان‌های غیردولتی، حضور فعال در همایش‌های علمی، دریافت جوایز متعدد بدلیل رعایت موازین علمی و نوین مدیریتی و

اخذ استاندارد ISO ۹۰۰۱، نشان از مدیریت علمی و حرفه‌ای مؤسسه دارد. برگزاری دوره‌های آموزشی برای ارتقای توانمندی کارکنان نیز به بهبود کیفیت خدمات ارائه شده کمک کرده است. همچنین به منظور ایجاد شفافیت مالی، صورت مالی مؤسسه توسط حسابرس مستقل حسابرسی می‌شود. حضور در جلسات مشورتی و همکاری با سازمان‌های دولتی مانند بهزیستی، آموزش و پرورش و دادگستری، نشان از توجه ویژه مؤسسه به تعاملات برون‌سازمانی دارد.

مؤسسه خیریه بهشت امام رضا(ع) (حوزه: خدماتی و حمایتی)

مؤسسه خیریه بهشت امام رضا (ع) یک سازمان مردم‌نهاد و غیرانتفاعی است که در سال ۱۳۸۷ با هدف کمک به کودکان معلول و بی‌سرپرست تأسیس شد و در جهت ترویج فرهنگ نوع‌دوستی و ارتقای رفاه اجتماعی آن‌ها فعالیت می‌کند. یکی از ویژگی‌های برجسته این مؤسسه، پذیرش افرادی است که به دلایل مختلف از حمایت سایر مجموعه‌های خیریه بازمانده‌اند. این مددجویان معمولاً شامل افرادی با شرایط خاص جسمانی، مشکلات اقتصادی، یا موقعیت‌های اجتماعی پیچیده هستند که نیاز به توجه ویژه دارند. بهشت امام رضا (ع) با رویکردی جامع، علاوه بر رفع نیازهای معیشتی مددجویان، به جنبه‌های رفاهی، بهداشتی و تفریحی آنان نیز توجه دارد. خدمات این مؤسسه شامل تأمین مایحتاج اساسی، ارائه کمک‌های مالی، حمایت از بیماران معلول نیازمند و اجرای برنامه‌های فرهنگی و آموزشی است. هدف از این خدمات، توانمندسازی مددجویان و ایجاد انگیزه‌ای برای بهبود کیفیت زندگی آنان است.

در حوزه سلامت، مؤسسه با تأمین هزینه‌های درمانی و فراهم‌سازی امکانات

پزشکی در اختیار مجموعه، نقشی مؤثر در بهبود وضعیت بهداشتی مددجویان ایفا می‌کند.

یکی از ویژگی‌های برجسته این مؤسسه، رویکردی فراتر از رفع نیازهای معیشتی است. بهشت امام رضا (ع) با تأکید بر توسعه رفاه اجتماعی، به مسائل و نیازهای روز معلولین نیز توجه دارد و در تلاش است تا جامعه‌ای فراگیرتر برای آن‌ها فراهم کند.

مؤسسه خیریه بهشت امام رضا (ع) در کنار فعالیت‌های حمایتی خود، برنامه‌های آموزشی و فرهنگی را نیز اجرا می‌کند. این برنامه‌ها شامل دوره‌های مهارت‌آموزی و توانمندسازی مددجویان است که به آنها کمک می‌کند استقلال بیشتری پیدا کرده و در جامعه نقش فعال‌تری ایفا کنند.

این مؤسسه با بهره‌گیری از کمک‌های مردمی و مدیریت شفاف، به‌عنوان نمادی از همبستگی اجتماعی و مسئولیت‌پذیری شناخته می‌شود. گزارش‌دهی منظم از فعالیت‌ها و تخصیص منابع با نهایت امانت‌داری، اعتماد خیرین را جلب کرده و جایگاه ویژه‌ای در دل مردم برای این مؤسسه ایجاد کرده است. بهشت امام رضا (ع) با همت خیرین و کارکنان خود، چراغ‌امیدی در دل‌های نیازمندان روشن کرده و الگویی از فعالیت‌های خیریه موفق ارائه می‌دهد.

مجمع خیرین سلامت اصفهان امام هادی (ع) (حوزه: عمران و آبادانی)

مجمع خیرین بهداشت و سلامت استان اصفهان (امام هادی) از سال ۱۳۸۸ فعالیت‌های عمرانی خود را در حوزه ساخت و تجهیز مراکز درمانی آغاز نموده و تاکنون دو مرکز آموزشی-پژوهشی (دانشکده) و حدود ۱۰۰۰ مرکز درمانی در ۲۷ شهر استان اصفهان احداث کرده است. این مجمع، هدف

اصلی خود را بجای درمان بر پیشگیری گذاشته و توجه ویژه ای بر آموزش و آگاهی بخشی به جامعه دارد و در این راستا، همکاری تنگاتنگی با دانشگاه علوم پزشکی و انجمن های سلامت برقرار کرده است.

مجمع با سازماندهی موثر و آموزش تعداد زیادی افراد داوطلب، توانسته است در زمینه پیشگیری و آگاهی بخشی به جامعه نقش موثری ایفا کند. ماندگاری بالای این افراد، بیانگر دغدغه مند شدن آنها نسبت به جامعه و ایجاد یک حرکت جمعی بزرگ است.

برگزاری جلسات منظم و مستمر با کارشناسان و خبرگان حوزه سلامت با حضور خیرین و داوطلبان و همچنین نیازسنجی و پایش مستمر نیازهای بهداشتی-درمانی مناطق محروم استان، از جمله اقدامات مهم مجمع برای ارائه خدمات موثرتر به جامعه است.

مجمع به منظور حفظ و نگهداشت خیرین خود و ایجاد شفافیت، با برگزاری همایش های سالانه از حمایت های خیرین قدردانی کرده و گزارش عملکرد خود را به آنها ارائه می دهد. همچنین، با ایجاد امکان بازدید خیرین از پروژه های عمرانی، انگیزه آنها را برای مشارکت بیشتر تقویت می کند.

ارتباط با ارگان های دولتی مرتبط، شرکت در همایش ها و نمایشگاه های تخصصی و جلب حمایت شرکت ها در قالب مسئولیت اجتماعی، از جمله ارتباطات برون سازمانی موثر مجمع است.

در مجموع، مجمع خیرین بهداشت و سلامت استان اصفهان (امام هادی) با رویکردی پیشگیرانه و با بهره گیری از مشارکت خیرین، داوطلبان و همکاری های برون سازمانی، توانسته است تحولات شایانی در حوزه سلامت استان ایجاد کند و به یکی از موفق ترین مجامع خیرین در کشور تبدیل شود.

بنیاد خیریه موج مهربانی (حوزه: عمران و آبادانی)

در دل ایران، جایی که به چالش‌های تحصیلی و آموزشی روستاها و مناطق محروم کمتر توجه شده بود، بنیاد خیریه «موج مهربانی» در سال ۱۳۹۳ با هدف تغییر این وضعیت آغاز به کار کرد. این بنیاد از ابتدا با ایده‌ای ساده اما عمیق شکل گرفت: ایجاد موجی از مهربانی در مدارس محروم کشور. بنیانگذاران آن، مهرداد الطافی و فاطمه افروشه، با دیدن مشکلات آموزشی در مناطق روستایی، تصمیم به ایجاد بستری برای حمایت از کودکان و دانش‌آموزان کم‌توان یا بازمانده از تحصیل گرفتند.

از روز اول، موج مهربانی به کمک‌های مردمی و داوطلبانه متکی بود. این بنیاد با هدف تسهیل تحصیل برای هر کودک، چه آن‌هایی که از تحصیل محروم شده‌اند و چه آن‌هایی که نیاز به حمایت دارند، دست به اقدام زد. در طول ۹ سال فعالیت، موج مهربانی توانست بیش از ۱۵,۰۰۰ کودک و دانش‌آموز را تحت پوشش قرار دهد و به‌عنوان سفیر مدرسه‌سازی و مدرسه‌یاری در کشور شناخته شود.

در چند سال اخیر، این بنیاد با تلاش‌های مضاعف، ۵۹ مدرسه در قالب ۲۰۸ کلاس درس تقدیم کرده است تا تحصیل را برای دانش‌آموزان مناطق محروم تسهیل کند. موج مهربانی نه تنها در ساخت و تجهیز مدارس فعال است، بلکه بورسیه‌های تحصیلی نیز برای دانش‌آموزان فراهم می‌کند تا هیچ کودکی به دلیل فقر یا ناتوانی در پرداخت هزینه‌های تحصیل، از تحصیل محروم نماند. این بنیاد همچنین با شفافیت و پاسخگویی بالای خود، معتمدترین نهاد خیریه برای نیکوکاران و سازمان‌های بشر دوستانه شده است.

موج مهربانی با ایجاد فضایی حمایتی، شادمانه‌تر کردن مسیر تحصیل و

توسعه فضاهای علمی و آموزشی، در تلاش است تا آینده‌ای روشن برای کودکان و دانش‌آموزان کشور بسازد. این سازمان غیرانتفاعی و غیردولتی همچنان با شعار «یاری به تحصیل» ادامه می‌دهد تا هیچ کودکی به دلیل فقر و شرایط سخت، از تحصیل باز نماند.

مؤسسات منتخب

اولين دوره جشنواره ملي اعطاي
تندیس نیکوکاری در سطح شهرستانی

جامعه ناینیان و کم بینایان کاشان (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در سال ۱۳۸۳، وقتی تنها ۸۰ نفر ناینیا و کم بینا با امید به ارتقای کیفیت زندگی خود، در کاشان گرد هم آمدند، کمتر کسی تصور می کرد که این اجتماع کوچک به یکی از تأثیرگذارترین تشکلهای غیردولتی کشور تبدیل شود. این آغاز راه جامعه ناینیان و کم بینایان کاشان بود؛ نهادهی که برای آموزش، توانمندسازی و حمایت از ناینیان بنا نهاده شد.

این جامعه در ابتدا با چالشهای بزرگی مواجه بود؛ از نبود مکان مستقل گرفته تا محدودیتهای مالی. اما این مشکلات تنها انگیزه اعضای جامعه را بیشتر کرد. در سال ۱۳۸۸، با لطف و حمایت خانم هما افضل، ساختمانی مستقل برای فعالیتهای آموزشی و فرهنگی در اختیار این تشکل قرار گرفت. سپس در سال ۱۳۹۱، مادر شهید اصغر فخار، خانه معلم شهید را به جامعه هدیه داد و پایانی بر بی خانمانی این تشکل شد.

یکی از چهره‌های برجسته در این جامعه، خانم نرگس نیکخواه است. او با مدیریت و تدبیر خود، چندین مرکز تخصصی و نیکوکاری مرتبط با جامعه را راهاندازی کرده است. مرکز نیکوکاری باران که خدمات حمایتی و معیشتی به بیش از ۳۸۶ خانواده ارائه می دهد، و مرکز نیکوکاری مشق چشم که با آموزش مهارت‌های مختلف به بیش از ۹۰ ناینیا و کم بینا، بستری برای توانمندسازی فراهم کرده است، از جمله دستاوردهای او هستند.

جامعه با برگزاری کلاس‌های هنری مانند تماشیح، سفالگری، موسیقی و همچنین دوره‌های حرفه‌آموزی از قبیل چرم‌دوزی و نجاری، توانسته است مسیر اشتغال اعضای خود را هموار کند. کارگاه تولیدی «شد» یکی از دستاوردهای بزرگ این جامعه است که با مدیریت آقای مهندس کاشانی و

۳۰ نیروی انسانی، در تولید محصولات متنوع سفالی، چرم و نجاری موفق بوده و توانسته است ۴۰ درصد از هزینه‌های خود را از محل فروش این محصولات تأمین کند.

در سال‌های اخیر، این جامعه با راه‌اندازی مراکز جدید مانند مرکز آموزش و توانبخشی آیه برای کودکان ۲ تا ۱۴ سال و آموزشگاه فنی حرفه‌ای شديار برای آموزش نیروهای متخصص، گامی بلندتر در مسیر حمایت از نابینایان برداشته است.

مؤسسه خیریه توانبخشی همدم فتح‌المبین (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در یکی از گوشه‌های مشهد، جایی هست که قلب‌های زیادی برای ۴۰۰ دختر کم‌توان ذهنی می‌تپد؛ دخترانی که زندگی‌شان در سایه‌ی مهر و حمایت مؤسسه «همدم فتح‌المبین» شکل گرفته است. اینجا، دنیایی متفاوت از جنس عشق و همدلی است که از سال ۱۳۶۱ با پذیرش اولین ۶۰ دختر، مسیر خود را آغاز کرد.

این دختران، که برخی حتی هویتی ثبت‌شده ندارند، زیر سایه‌ی دستان پرمهر خیرین و کارکنان این مؤسسه، یاد می‌گیرند زندگی کنند، لب‌خند بزنند و آینده‌ای بهتر برای خود بسازند. مؤسسه همدم، بیشتر از یک پناهگاه است. اینجا دستان کوچک به هنر گلیم‌بافی و سوزن‌دوزی گره می‌خورند، و دل‌ها به امید فردایی روشن‌تر.

دکتر زهرا حجت، زنی از جنس امید و توانایی، از سال ۱۳۸۳ مدیریت این مؤسسه را بر عهده گرفته است. او، که دندانپزشکی را برای خدمت به این دختران رها کرد، همراه با تیمی از مربیان و کارکنان، زندگی این دختران را شبانه‌روزانة معنا می‌دهد. این مؤسسه تنها به نگهداری محدود نمی‌شود؛ بلکه

تلاش می‌کند تا دختران، استقلال نسبی پیدا کنند و بتوانند سهمی از زندگی عادی داشته باشند.

مؤسسه، از یارانه محدود بهزیستی بهره‌مند است، اما بخش عمده هزینه‌ها، از کمک‌های مردمی تأمین می‌شود. تالارها، نگارخانه‌ها و فضاهای فرهنگی مؤسسه، نه فقط برای استفاده داخلی، بلکه برای درآمدزایی و پشتیبانی بیشتر از این دختران طراحی شده‌اند.

«همدم فتح‌المبین» تنها یک اسم نیست؛ داستانی است از عشق، تلاش و همدلی. اینجا جایی است که دست‌های کوچک، آینده‌ای بزرگ می‌سازند و قلب‌ها برای لبخندهایی روشن‌تر می‌تپند. این دختران به همه یاد می‌دهند که زندگی همیشه زیباست، اگر با هم باشیم.

مؤسسه خیریه کارآفرینان آرای شمیران (حوزه: خدماتی و حمایتی)

تصور کنید جوانی را که پس از رسیدن به ۱۸ سالگی، مجبور است مرکز بهزیستی را ترک کند و بدون هیچ حامی و آموزشی، وارد جامعه‌ای شود که با آن بیگانه است؛ دنیایی پر از چالش‌های ناشناخته و بدون پشتوانه. اینجا است که مؤسسه آرای شمیران، با آغوشی باز و نگاهی امیدوار، وارد عمل می‌شود. این مؤسسه در سال ۱۳۹۴ با هدف یاری رساندن به این جوانان و همچنین نوجوانانی که تجربه‌ی تلخ کار کودک را پشت سر گذاشته‌اند، تاسیس شد.

آرا با ارائه آموزش‌های مهارتی متنوع و کاربردی، از جمله آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، کارآفرینی و مهارت‌های زندگی، این جوانان را برای ورود به بازار کار و ساختن زندگی مستقل و باکیفیت آماده می‌کند. آن‌ها در دوره‌های آموزشی مختلف و متناسب با استعداد و علاقه خود شرکت می‌کنند، مهارت‌های لازم برای پیدا کردن شغل مناسب و حتی راهاندازی

کسب و کار شخصی خود را می آموزند و از مشاوره های تخصصی و راهنمایی های دلسوزانه مربیان و مددکاران مجرب بهره مند می شوند. آرا فقط به آموزش های تئوری و کلاسیک اکتفا نمی کند، بلکه با ایجاد فرصت های کارآموزی و ارتباط با کارفرمایان، به آن ها کمک می کند تا شغل پیدا کنند، تجربه ی عملی کسب کنند و در مسیر شغلی خود با اطمینان و انگیزه پیشرفت کنند.

هدف نهایی آرای شمیران، ایجاد فرصت های برابر برای جوانان آسیب پذیر و کمک به آن ها برای داشتن زندگی مستقل، موفق و توأم با عزت نفس است. این مؤسسه با تلاش های پیگیر خود، به جوانان کمک می کند تا از آسیب های اجتماعی احتمالی دور بمانند، استعداد های خود را شکوفا کنند و به شهروندانی مفید، مؤثر و مسئولیت پذیر در جامعه تبدیل شوند.

مؤسسه آرای شمیران به شفافیت در عملکرد خود اهمیت ویژه ای می دهد. این موضوع از طریق انتشار منظم گزارش های مالی، معرفی شفاف ارکان مدیریتی و ارائه اطلاعات تماس کامل و در دسترس در وبسایت مؤسسه قابل مشاهده است.

همکاری مؤثر مؤسسه با سازمان بهزیستی و سازمان ورزش و جوانان، عضویت فعال در شبکه ملی مؤسسات نیکوکاری و مشارکت سازنده با سایر خیریه ها و همچنین جلب حمایت تعدادی از شرکت های پیشرو در قالب مسئولیت اجتماعی شرکت ها، نشان از توجه جدی مؤسسه به ارتباطات برون سازمانی و استفاده از ظرفیت های موجود در جامعه برای پیشبرد اهداف خود دارد.

مؤسسه خیریه ایتام الغدير بروجرد (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در سال ۱۳۵۲، بذری نیکوکاری در شهر بروجرد کاشته شد. آیت الله نجفی بروجردی، با دغدغه‌ای عمیق برای کمک به ایتام و نیازمندان، سنگ بنای مؤسسه‌ای را گذاشت که بعدها به نام «خیریه ایتام الغدير بروجرد» شناخته شد. تصور کنید کودکی را که سایه‌ی پدر از سرش رفته و در شرایط سخت اقتصادی زندگی می‌کند؛ یا خانواده‌ای را که به دلیل مشکلات مالی، حتی از تأمین مایحتاج اولیه زندگی خود نیز عاجز است. در این میان، مؤسسه ایتام الغدير همچون پناهگاهی امن و مطمئن، دست یاری و محبت به سوی این افراد دراز می‌کند و با ارائه خدمات گوناگون، تلاش می‌کند تا بخشی از مشکلات آن‌ها را برطرف سازد.

داستان این مؤسسه، داستان همدلی و نوع‌دوستی مردم شریف بروجرد است که با دست‌های مهربان و قلب‌های سخاوتمند خود، چراغ امید را در دل ایتام و نیازمندان روشن نگه داشته‌اند. این مؤسسه نه فقط یک نهاد خیریه، بلکه نمادی از انسانیت، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تعهد به بهبود زندگی افراد نیازمند در شهر بروجرد است. این موسسه با هدف حمایت همه‌جانبه از ایتام و خانواده‌های نیازمند، خدمات متنوع و گسترده‌ای را ارائه می‌دهد. از جمله این خدمات می‌توان به کمک‌های مالی (پرداخت مستمری ماهیانه، کمک هزینه اجاره مسکن، کمک هزینه تحصیلی و آموزشی، پرداخت هزینه‌های کمک هزینه ازدواج)، خدمات فرهنگی و آموزشی (برگزاری کلاس‌های آموزشی، اردوهای تفریحی و برنامه‌های فرهنگی برای ایتام و خانواده‌های آن‌ها)، حمایت‌های معیشتی (تهیه و توزیع بسته‌های مواد غذایی، پوشاک و لوازم ضروری زندگی) اشاره کرد.

مؤسسه ایتم الغدیر بروجرد با تکیه بر کمک‌های سخاوتمندانه مردمی و خیرین نیکوکار، توانسته است طی سالیان متمادی، نقش حیاتی و مؤثری در بهبود وضعیت زندگی ایتم و نیازمندان شهر بروجرد ایفا کند. این مؤسسه در طول سال‌های فعالیت خود، با دیدگاهی بلندمدت و توسعه‌گرا، بخشی از کمک‌های خیرین را در قالب صندوق قرض الحسنه برای ارائه تسهیلات، فروشگاه برای تأمین کالا با قیمت مناسب، مرکز مشاوره برای ارائه خدمات روانشناسی و مددکاری، پیش دبستانی برای آموزش کودکان، تالار برای برگزاری مراسم، باشگاه ورزشی برای سلامت جسمی و روحی، و درمانگاه الغدیر برای ارائه خدمات درمانی سرمایه‌گذاری کرده و عواید و منافع حاصل از آن‌ها را به صورت مستمر صرف حمایت و توانمندسازی مددجویان خود می‌کند. این رویکرد، پایداری و اثربخشی فعالیت‌های مؤسسه را تضمین می‌کند.

انجمن حمایت از بیماران مبتلا به سرطان آراین (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در دل زندگی، گاهی چراغی روشن می‌شود که مسیر امید را به دل‌های تاریک نشان می‌دهد. انجمن خیریه «حمایت از بیماران مبتلا به سرطان آراین» یکی از این چراغ‌هاست که در شهریورماه سال ۱۳۹۰ و به یاد مرحوم آراین مسقطی آملی شکل گرفت. آراین، جوانی پرانرژی و مسئولیت‌پذیر، در ۲۲ سالگی با بیماری سرطان دست‌وپنجه نرم کرد. در لحظات دشوار درمان، او آرزویی را با مادرش در میان گذاشت: «مامان، راهی پیدا کن تا بیماران شهرمون دیگه برای درمان این قدر سختی نکشند.» این آرزو، با عشق و تلاش مادر آراین، به حقیقت پیوست.

انجمن آراین با هدف حمایت از بیماران مبتلا به سرطان و خانواده‌هایشان آغاز به کار کرد و از همان ابتدا بر ارائه خدمات درمانی، معیشتی و روانی متمرکز بود. در سال ۱۳۹۲، اولین مرکز شیمی‌درمانی و کلینیک فوق تخصصی آمل به همت این انجمن تأسیس شد. این مرکز که تنها مرکز شیمی‌درمانی رایگان در غرب مازندران است، اکنون پناهگاهی امن برای بیماران منطقه شده است. اما مأموریت انجمن به اینجا ختم نمی‌شود. آنها با ترویج فرهنگ نیکوکاری، جذب کمک‌های مردمی و ارائه خدمات آموزشی، گامی فراتر از درمان برداشته‌اند. آموزش پیشگیری و تشخیص زودهنگام سرطان، یکی از مهم‌ترین برنامه‌های انجمن است که به کاهش موارد ابتلا در جامعه کمک می‌کند. همچنین، حمایت مالی و روحی از بیماران، بار سنگین این بیماری را برای آنان و خانواده‌هایشان کمتر کرده است.

امروز، انجمن آراین با عشق به آراین و با همراهی نیکوکاران، به هزاران بیمار امید و زندگی بخشیده است. این مجموعه، با شعار «امید برای زندگی»، نمادی از ایمان و اراده در برابر دشواری‌هاست و راهی روشن برای بیماران مبتلا به سرطان در غرب مازندران و مناطق اطراف فراهم کرده است. هر گامی که در این مسیر برداشته می‌شود، نه تنها بازتاب عشق بی‌پایان مادر آراین است، بلکه اثری از اراده‌ای است که می‌خواهد امید را زنده نگه دارد.

مؤسسه خیریه حمایت از بیماران آسیب نخاعی اراک (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در سال ۱۳۸۲، در استان مرکزی، بارقه‌ای از امید برای معلولین آسیب نخاعی درخشید؛ «مؤسسه خیریه حمایت از معلولین آسیب نخاعی اراک» به‌عنوان اولین مرکز روزانه توانبخشی در استان، پایه عرصه وجود گذاشت. این مؤسسه،

نه فقط یک مرکز توانبخشی، بلکه خانه‌ای برای حمایت، توانمندسازی و ارتقای کیفیت زندگی این عزیزان بود.

در طول دو دهه فعالیت مستمر، این مؤسسه، داستان‌های موفقیت بسیاری را رقم زده است. از آموزش و فراهم آوردن فرصت‌های شغلی گرفته تا ارتقای روحیه و بهبود کیفیت زندگی، گام‌های مؤثری برداشته شده است. نکته‌ای که این مؤسسه را متمایز می‌کند، مشارکت فعال خود افراد دارای آسیب نخاعی در تصمیم‌گیری‌ها و مدیریت آن است. این نشان می‌دهد که نیازها و دغدغه‌های این گروه خاص به خوبی درک و شنیده می‌شود.

تجربه این مؤسسه، چیزی فراتر از درمان جسمی بوده است. آن‌ها توانسته‌اند با توانمندسازی جسمی و روحی مددجویان، آن‌ها را از انزوای رها شده و فرایند جامعه‌پذیری را برایشان تسهیل کنند. این خود، گواهی روشن بر اثربخشی خدمات مؤسسه است. ارزیابی‌های مستمر و نظارت بر کیفیت خدمات نیز نشان از تعهد این مؤسسه به بهبود مداوم دارد.

ماندگاری بالای کارکنان و تعهدشان به خدمت‌رسانی و توجه مدیریت بر آموزش‌های مستمر و ارتقای مهارت‌های کارکنان، داستانی از مدیریت موفق مؤسسه را روایت می‌کند.

مؤسسه خیریه حمایت از معلولین آسیب نخاعی اراک، ارتباط نزدیکی با خیرین و داوطلبان برقرار کرده و ضمن حفظ این ارتباط، به شفافیت در عملکرد خود نیز اهمیت ویژه‌ای می‌دهد. طراحی وب‌سایتی جامع که اطلاعاتی در مورد ساختار سازمانی، عملکرد و هزینه‌ها ارائه می‌دهد، گامی مؤثر در جهت شفاف‌سازی فعالیت‌های مؤسسه بوده است.

همچنین، عضویت در شبکه‌های مرتبط و همکاری با دولت و بخش

خصوصی، به مؤسسه امکان داده تا ارتباطات گسترده تری برقرار کرده و حمایت‌های مالی و معنوی بیشتری را جذب کند. این همکاری‌ها، فرصت‌های جدیدی را برای خدمت‌رسانی بهتر و گسترده‌تر فراهم آورده است. به این ترتیب، مؤسسه خیریه حمایت از معلولین آسیب نخاعی اراک، نه فقط یک مرکز توانبخشی، بلکه نمادی از امید، تلاش و همدلی برای بهبود زندگی معلولین آسیب نخاعی در استان مرکزی است.

مؤسسه آوای روشنایی چابهار (حوزه: خدماتی و حمایتی)

در قلب چابهار، یکی از مناطق محروم جنوب شرقی ایران، مؤسسه‌ای به نام «آوای روشنایی» با هدف ایجاد تغییرات مثبت در حال فعالیت است. این مؤسسه به‌ویژه در حمایت از زنان و دختران بلوچ، به‌ویژه آن‌هایی که معلولیت دارند، تلاش می‌کند تا فرصتی برای رشد و خودباوری برای این قشر فراهم کند. سیما رئیسی، موسس این مؤسسه، زن روشندلی است که با وجود از دست دادن بینایی خود در سنین نوجوانی، هیچگاه از تلاش برای کمک به دیگران دست نکشید. او با دکترای جامعه‌شناسی، به‌طور پیگیر برای توانمندسازی زنان و دختران بلوچ، به‌ویژه آن‌هایی که معلولیت دارند، فعالیت می‌کند.

“آوای روشنایی” از دل اراده و تلاش‌های سیما شکل گرفت. این مؤسسه در ساختمانی دو طبقه در خیابان حافظ چابهار فعالیت می‌کند. طبقه پایین ساختمان به کلاس‌های سوادآموزی برای دختران بازمانده از تحصیل اختصاص دارد و در طبقه بالا، زنان و دختران به یادگیری سوزن‌دوزی و دیگر هنرهای دستی بلوچ مشغول هستند. این هنرها نه تنها جزئی از فرهنگ غنی منطقه هستند، بلکه فرصتی برای اشتغال و درآمدزایی برای زنان و دختران محروم فراهم می‌کنند. سیما رئیسی می‌گوید: «هدف من توانمندسازی زنان است، چون وقتی یک

زن توانمند می‌شود، تمام خانواده و جامعه‌اش از این توانمندی بهره می‌برند.»
در آوای روشنایی، زنان و دختران در کنار یادگیری مهارت‌های جدید، به خودباوری رسیده و تغییرات مثبتی در زندگی خود ایجاد می‌کنند.

آوای روشنایی نه تنها در عرصه آموزشی بلکه در اشتغال‌زایی نیز نقش مهمی ایفا می‌کند. هنرهای سوزن‌دوزی، قلاب‌دوزی و پری‌واردوزی که بخشی از فرهنگ اصیل بلوچستان هستند، در این مؤسسه به زنان و دختران آموزش داده می‌شود. این هنرها در بازارهای محلی به فروش می‌روند و هنرجویان از این طریق به درآمدزایی می‌پردازند.

با وجود مشکلات مالی، مؤسسه «آوای روشنایی» همچنان با قدرت در حال گسترش فعالیت‌های خود است و به زنان و دختران فرصت‌هایی برای رشد و پیشرفت فراهم می‌کند. استقبال از کارگاه‌های سوزن‌دوزی روز به روز بیشتر می‌شود و هنرجویان به محض اینکه به خودباوری رسیدند، سایرین را نیز به شرکت در این دوره‌ها تشویق می‌کنند. سیما رئیسی و تیمش به تغییرات اجتماعی و اقتصادی در چابهار کمک می‌کنند و نشان می‌دهند که زنان بلوچ می‌توانند نقشی کلیدی در توسعه و آبادانی منطقه خود ایفا کنند.

مؤسسه خیریه امام حسین (ع) (حوزه: عمران و آبادانی)

در دل کوچه‌های قدیمی اصفهان، جایی که زندگی بسیاری با دشواری‌های روزمره دست‌وپنجه نرم می‌کند، خیریه امام حسین (ع) به چراغی برای امید و آرامش بدل شده است. این مؤسسه، در سال ۱۳۶۱ به همت مرحوم حاج محمد امینی و گروهی از خیرین متعهد و متدین پایه‌گذاری شد. هدفی ساده اما تأثیرگذار در دل این خیریه موج می‌زند: تأمین سقفی امن برای نیازمندان. خیریه امام حسین (ع) از همان ابتدا تلاش کرده است تا با حفظ عزت نفس

خانواده‌ها، به نیازمندان کمک کند. خانواده‌هایی که برای داشتن یک سرپناه تلاش می‌کنند، از طریق این مؤسسه فرصتی برای بازسازی زندگی خود پیدا می‌کنند. با گذشت چهار دهه از فعالیت این مؤسسه، بیش از ۱۵۰۰۰ خانواده در اصفهان و حومه توانسته‌اند با کمک‌های خیریه، صاحب خانه‌ای شوند یا خانه‌ای را که سال‌ها از تعمیر آن ناتوان بودند، بازسازی کنند.

حکایت‌های این خیریه سرشار از مهر و امید است. مثلاً زنی سرپرست خانوار که با سه فرزند کوچک در خانه‌ای قدیمی زندگی می‌کرد، توانست با کمک خیریه نه تنها خانه‌ای امن برای فرزندانش فراهم کند بلکه از طریق کلاس‌های آموزشی مؤسسه، شغل جدیدی برای خود پیدا کرد. این داستان‌ها به لطف تلاش‌های بیش از ۳۰۰۰ خیر عضو این مؤسسه و داوطلبان پرشور آن، رنگ واقعیت به خود گرفته‌اند.

خیریه امام حسین (ع) با ایجاد مجتمع‌های مسکونی ارزان‌قیمت، کمک هزینه رهن و اجاره، بازسازی خانه‌ها و حتی ساخت خانه‌های جدید، گامی بزرگ در جهت رفع مشکل مسکن برداشته است. علاوه بر این، این خیریه با راه‌اندازی کارگاه‌ها و کلاس‌های آموزشی، به توانمندسازی خانواده‌ها کمک کرده و چرخه‌ای از کمک به خودکفایی را ایجاد کرده است.

امروز خیریه امام حسین (ع) نه فقط یک مؤسسه، بلکه یک پناهگاه و تکیه‌گاه برای هزاران خانواده است که به آینده‌ای بهتر امیدوارند. هر خانه‌ای که با حمایت این خیریه ساخته می‌شود، سرآغازی برای زندگی دوباره است؛ زندگی‌ای که با دست‌های پرمهر و قلب‌های بزرگ نیکوکاران رقم خورده است.

